

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 13 ЛЮТОГО 2004 РОКУ ЧИСЛО 7 VOL. CXI FRIDAY, FEBRUARY 13, 2004 No. 7

Терористична „Аль-Кайда", ядерна зброя і „український слід"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – В понеділок, 9 лютого, Україна опинилася в центрі уваги світової преси – на жаль, з недоброго приводу: посилаючись на арабський щоденник „Аль Хаят", британське інформаційне агентство „Ройтерс", а за ним наступного дня – найбільші європейські, американські і азійські газети – повідомило як нібито доведений факт: „Організована Осамою бен Ладеном 'Аль Кайда' в 1998 році здобула тактичну ядерну зброю в Україні". В наші тривожні часи, коли людству, окрім успадкованих від минулого сторіччя економічних, екологічних і медичних проблем, загрожує глобальна примара тероризму, і коли символом цього невідступного лиха стала „Аль-Кайда" і її фанатичний людиненависник бен Ладен, пов'язувати з цими зловісними назвами будь-яку країну – означає абсолютно дискредитувати її в очах світу. Тим більше, коли йдеться про Україну, міжнародний авторитет якої захитаний не тільки гучною справою стосовно „Кольчуг", але й внутрішніми негараздами, зокрема низкою політичних і досі нерозкритих політичних вбивств, вкрай низьким рівнем демократії в українському суспільстві.

Тому не дивно, що міністерство закордонних справ відразу у вівторок, 10 лютого, заявило, що Україна готова звернутися до міжнародних судових інстанцій, вимагаючи, як висловився керівник прес-служби МЗС Маркіян Лубківський, спростування „дезінформації". Чи дійде так скоро до спростування, як цього нам хотілося б, тяжко передбачити, бо звинувачення, як виглядає, належить до професійно спечених напівфальсифікатів, тому його майже неможливо ні спростувати, ні довести. І якраз це найбільше шкодить Україні. Це той випадок, коли кажуть: „Не знаємо, чи він вкрав, чи в нього вкрали, але з крадіжкою пов'язаний".

При цьому у вічі впадає, як блискавично зареагували на повідомлення „Ройтерсу" російські засоби масової інформації, зокрема найсолідніший телевізійний канал „НТВ" та низка інтернетських сайтів. За цією оперативністю так і відчувається непереборне бажання „російського брата" зображувати незалежну Україну нестабільною, непевною державою і створювати вигідне Росії тло для порівнянь. Ще ж не минуло двох років, як газета „Вашінґтон Пост" висунула дуже ймовірну версію про співпрацю російських вчених-ядерників з

(Закінчення на стор. 3)

Вирішено: нафтопровід „Одеса-Броди" працюватиме у евро-напрямку

КИЇВ. – Нафтопровід „Одеса-Броди" нестиме нафту до Европи. Український уряд на своєму засіданні 4 лютого ухвалив рішення про використання нафтопроводу у проєктному европейському напрямку – з Одеси до Бродів. Про це повідомив віце-прем'єр з питань енергетики Андрій Клюєв.

Міністер енергетики Сергій Єрмілов заявив, що праця над укладенням контрактів для заповнення трубопроводу почнеться вже найближчим часом. Водночас уряд вирішив не погоджуватися навіть на варіянт тимчасової поворотної акції трубопроводу. А. Клюєв також підтвердив, що уряд підтримує передання нафтопроводу у концесію і очікує, що перша нафта потече у Броди вже цього року.

Юрій Бойко, голова „Нафтогазу", який послідовно виступав за поворотним процесом нафтопроводу, відмовився коментувати сьогоднішнє рішення уряду.

Тим часом, 5 лютого віце-прем'єр Андрій Клюєв на нараді в Українській спілці промисловців і підприємців повідомив, що Український уряд доручив Міністерству палива й енергетики та компанії „Укртранснафта" до травня почати використовувати нафтопровід „Одеса-Броди" для перегону нафти до Бродів. В результаті помпування нафти до Бродів планується отримувати щорічний прибуток від використання нафтопроводу від 8 млн. до 67 млн. долярів у випадку, якщо обсяг помпування досягне 9.5 млн. тонн. Кабінет міністрів розраховує, що до кінця року нафтогоном „Одеса-Броди" буде транспортовано від 4 до 5 мільйонів тонн каспійської нафти з Азербайджану і Казахстану.

Німецький політолог Александер Рар вважає, що рішення Кабінету міністрів України про використання нафтогону „Одеса-Броди" у напрямку Европи прийнято в зв'язку з подіями на Кавказі. „У Грузії й в Азербайджані з'явилися нові уряди. У Грузії сталася революція, що мала, так би мовити, ефект бомби на все те, що ми за останній місяць спостерігали на Південному Кавказу, – сказав А. Рар. –Я думаю, що зараз американці серйозно б'ються за Південний Кавказ, вони будуть відновлювати і зміцнювати ГУУАМ, вони в цьому зараз дуже зацікавлені. Починається нове суперництво або нова велика гра за нафту проти Росії". На його думку, Росія „загрузла в якомусь такому новому російському нафтовому перерозподілі – є занепокоєння з боку нафтових

(Закінчення на стор. 12)

„Просто проголосіть патріярхат і все"

Кардинал Валтер Каспер, голова Папської Ради для сприяння єдности християн зустрічатиметься в Москві 16–20 лютого 2004 року з Патріярхом Російської Православної Церкви Алексієм II. В очікуванні цієї подорожі римський кореспондент Американської газети „National Catholic Reporter" Джон Л. Ален, мол. взяв інтерв'ю з о. Робертом Тафтом (Чин Єзуїтів) з Папського Орієнтального інституту, котрий є експертом в східній літургії і ветераном екуменічного діялогу. Подаємо уривки з інтерв'ю. Отець Тафт відповідав дуже сміливо і прямо, і перекладач намагався зберегти тон цих відповідей. Переклав з англійської мови о. диякон Володимир Сибірний (газета „Сівач"). Друкуємо з дозволу.

Д. А. – *Яким є арґумент для створення Патріярхату Греко-Католицької Церкви в Україні?*

Р. Т. – Арґумент є такий: коли якась Східня Церква осягає певну постійність, єдність, розмір, становище і т. п., це є нормальний захід. Більш того, серед православних це часто був захід незаконний. Наприклад, болгари були колись під Константинопольським патріярхатом, котрий, згідно з практикою православ'я, нав'язав їм грецьку єрархію. Коли болгари вже мали досить, вони проголосили свою незалежність, встановлюючи свій власний патріярхат. Константинополь відмовився його визнати, аж поки не зрозумів, що і так нічого не зміниться, тому потім його таки визнав. Моєю щирою порадою для українців завжди було: вчиніть так само. Просто проголосіть патріярхат, і все. Зробіть це, очевидно, тільки тоді, якщо всі єпископи це одноголосно підтримають...

Д. А. – *Думаєте, що підтримають?*

Р. Т. – Так, я думаю, що тепер це має місце. Небезпекою є, що коли бодай двоє осіб скажуть „ні", тоді Рим скаже, що єпископи поділені між собою, тому патріярхату не можна визнати. Я сказав їм – зробіть це в два етапи. По-перше, публічно проголосіть патріярхат. По-друге, просіть Рим про визнання і, навіть якщо його не дістанете, не приймайте жодної пошти, що не адресована до патріярхату. Робіть це насправді, а не лише на словах. Державний секретар Ватикану надсилає лист до Архиєпископа? Ми не маємо ніякого Архиєпископа, в нас є Патріярх. Відішліть цей лист назад з поміткою „невідомий адресат".

Д. А. – *Навіщо створювати патріярхат у Києві, а не у Львові, там де традиційно перебуває більшість греко-католиків України?*

Р. Т. – Ви повинні зрозуміти, – а це є щось, з чим погодиться кожен, хто знає бодай трохи історії, – що Київ, а точніше, Київська Русь – це джерело всього православ'я для східніх слов'ян: білорусів, українців і росіян. Казати комусь з них відмовитись від Києва – це те саме, що намовляти християн віддати Єрусалим євреям, тобто казати, що ми в ньому вже більше не зацікавлені. Це безглуздя...

Крім того, колись вся Україна на захід від Дніпра була у з'єднанні з Римом, а предстоятель Церкви був у Києві. Це неправда, що ніколи не було українського католицького єпископа у Києві, Київського митрополита. Але, як знаєте, цього не можна вирішити з допомогою історії. Історія – річ повчальна, але не нормативна...

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

22 відсотки українців готові проголосувати за В. Ющенка

КИЇВ. – Якби вибори Президента України відбулися наступного тижня, то гарантовані можливості на вихід до другої тури мав би Віктор Ющенко, за якого проголосувало б 22.2 відсотка виборців. Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною службою Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова. Суперниками В. Ющенка в другому турі можуть стати Петро Симоненко, за якого проголосувало б 13.2 відсотка виборців, або Віктор Янукович, за якого проголосувало б 10.1 відсотка. Кандидатури Олександра Мороза і Юлії Тимошенко готові підтримати по 5.6 відсотка опитаних, Наталії Вітренко - 4 відсотки, Віктора Медведчука – 3.5 відсотка, Сергія Тігипка – 2.5 відсотка, Володимира Литвина – 2.3 відсотка, Євгена Марчука – 1.8 відсотка. Проти всіх кандидатів голосували б 10.3 відсотка опитаних, не брали б участи у виборах – 8.8 відсотка, не визначилися – 10.1 відсотка. Загальнонаціональне опитування було проведене з 27 січня по 3 лютого 2004 року. Опитано 2024 осіб, старших 18 років із 122 населених пунктів, включаючи села і селища міського типу, малі, середні й великі міста.

Тарас Чорновіл вийшов з „Нашої України"

КИЇВ. – Депутат Верховної Ради Тарас Чорновіл підтвердив 10 лютого, що виходить з фракції „Наша Україна", але підкреслив, що залишається в опозиції до чинної влади і, за його словами, на майбутніх виборах голосуватиме за Віктора Ющенка. Він також сказав, що створюватиме нову політичну плятформу для участи у парляментських виборах 2006 року. Т. Чорновіл, син видатного українського політичного діяча Вячеслава Чорновола, зауважив, що йдеться про його власний моральний вибір, а не про протиставлення блькові „Наша Україна". Тим часом у його окремій заяві міститься критика способів діяльности бльоку, яку він називає неефективною і, як там сказано, „запрограмованою на поразку". Координатор фракції „Наша Україна" у Верховній Раді Віктор Пинзеник вважає, що влада використовує Тараса Чорновола для дискредитації В. Ющенка. В.Пинзеник зазначив: „Я маю попросити вибачення у В. Ющенка, адже ще півроку тому він вимагав від мене виключити з фракції Т. Чорновола. Тарас живе деякими ілюзіями стосовно себе і, на мою думку, переоцінює свої можливості. Він не розуміє, що не можна працювати в команді та обливати її брудом. Вважаю, що його чудово використовує влада. Роля Тараса –„мочити" В. Ющенка, і він на неї погодився, отже, зробив вибір. І ніхто не проситиме його залишитися. Я вважаю, що він зробив страшну помилку, і якби його батько був живий, то він би взяв ремінь і відлупцював свого дорослого сина".

М. Горинь увійшов знову в НРУ

КИЇВ. – „Наша Україна", втративши такого помітного політика, як Тарас Чорновіл, отримала натомість не менш відомого та авторитетного на обласному рівні політика – Миколу Гориня. М. Горинь не лише повертається до лав Народного Руху України, але й очолить львівський міський виборчий штаб „НУ". М. Горинь цю інформацію підтвердити не захотів, оскільки, за його словами, остаточно зформульована пропозиція до нього ще не надходила. Проте М. Горинь повідомив, що вже написав заяву на вступ у Народний Рух України, членом якого він був на початку 1990-их років.

Вибух в Києві

КИЇВ. – Вранці 9 лютого стався вибух у будинку Дарницького районного суду. Внаслідок вибуху ніхто не загинув, 10 осіб зазнали поранень, дві з них – у важкому стані. Частково зруйновано стіну фасаду та вікна у будинках навпроти. За даними міліції, основна версія вибуху у Дарницькому районному суді – це вибух легкозаймистих речовин, які залишили робітники-ремонтники. Проводиться розслідування про причину вибуху. Однак, за словами заступника голови суду Любови Леончук, ремонтні роботи в день вибуху не проводились. Л. Леончук зазначила, що 6 лютого працівникам суду висловлювали погрози, і Л. Леончук не виключає, що вибух був наслідком цих погроз. Правоохоронці розглядають і версію спрацювання саморобного вибухового пристрою.

Майбутній кандидат від влади на виборах

КИЇВ. – Відомий економіст з Центру Карнегі у Вашінґтоні Андерс Аслунд вважає прем'єра Віктора Януковича найреальнішою кандидатурою від влади на президентських виборах в Україні у жовтні цього року. „На теперішній момент найбільш відповідним кандидатом від влади є прем'єр-міністер В. Янукович, який представляє найпотужніший реґіональний клан з найбільшими фінансовим і промисловим потенціялом," – сказав 6 лютого А. Аслунд. „Проте Віктор Медведчук та дніпропетровська група з цим не погодяться," – сказав А. Аслунд, який раніше працював радником українського та російського урядів і є одним із найбільших спеціялістів з української проблематики на Заході. Він також зазначив, що президент Леонід Кучма не довірить будь-кому бути „офіційним представником" влади на президентських виборах. А. Аслунд додав, що тема персональних ґарантій безпеки є дуже важливою для Л. Кучми в пост-президентську добу, але водночас, за його словами, Л. Кучма нікому не довіряє в цьому питанні.

Минулого року злочинність у Києві зросла на 46 відсотків

КИЇВ. – 6 лютого у міській прокуратурі на розширеному засіданні колеґії розглянуто підсумки праці прокуратури столиці у 2003 році. Констатувалося, що у Києві в 2003 році на 46.4 відсотка зросла загальна злочинність, у тому числі кількість тяжких та особливо тяжких злочинів - на 61.3 відсотка, умисних вбивств – на 35.8 відсотка, грабежів – на 147.6 відсотка, розбійних нападів – 16.6 відсотка. Непокоїть співробітників прокуратури і той факт, що значно зросли рецидивні прояви та злочини, вчинені неповнолітніми. Рішенням колеґії передбачені конкретні заходи, що спрямовані на підвищення нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ, СБУ, податкової міліції та контролюючими органами столиці. Докорінного поліпшення потребує захист конституційних прав і свобод громадян.

В Лівадійському палаці відкрито кімнату В. Черчіля

ЯЛТА. – У Лівадійському палаці 6 лютого до 59-ої річниці Ялтинської конференції, урочисто відкрито меморіяльну кімнату В. Черчіля. У 1945 році Лівадійський палац був місцем зустрічі керівників трьох союзних держав – Британії, США та Радянського Союзу – В. Черчіля, Ф. Рузвельта та Й. Сталіна, яка визначила долю повоєнного світу. У церемонії відкриття меморіяльної кімнати взяли участь британський посол в Україні Роберт Брінклі і голова Ради міністрів Криму Сергій Куніцин. Ідея відкриття кімнати В. Черчіля виникла у вдови колишнього прем'єр-міністра Великої Британії Ентоні Ідена, яка відвідала Лівадію у 2002 році. У кімнаті В. Черчіля зібрано понад 30 документів, два фільми, близько 20 дисків з архівними матеріялами з Британії, а також понад 60 книг – спогадів самого В. Черчіля і його родини про нього, книги В. Черчіля, пов'язані з його кар'єрою, ставленням до політичних подій тощо. Колишнього прем'єр-міністра Великої Британії Вінстона Черчіля торік визнано найвидатнішим британцем усіх часів.

Костянтин Грищенко у Польщі

ВАРШАВА, Польща. – 5 лютого відбулись переговори міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка з прем'єр-міністром Польщі Лєшеком Мілером. Під час зустрічі йшлося про збереження відкритого характеру кордонів після вступу Польщі в Евросоюз. Україна сподівається підписати з Польщею угоду про сезонне працевлаштування, а також договір про спрощення поїздок мешканців прикордонних областей. Після зустрічі К. Грищенко сказав: „Для України надзвичайно важлива можливість підтримання діялогу з Польщею, яка тепер входить до НАТО, яка стає членом Европейського Союзу, є державою і впливовою, і такою, що розуміє, мабуть, краще, ніж інші, своїх сусідів". Л. Мілер, зі свого боку привітав рішення Києва використовувати нафтопровід „Одеса-Броди" в европейському напрямку.

Л. Кучма скасовує спеціяльні автомобільні номери

КИЇВ. – Адміністрація Президента більше не матиме спеціяльних номерів на автах. Президент Леонід Кучма оголосив, що скасує автомобільні спецномери. 5 лютого Л. Кучма скасував спеціяльні номери, закріплені за відомствами, – такі, як „АП" для адміністрації президента, „ВР" для Верховної Ради, „КМ" для Кабінету міністрів і таке інше. Президент Л. Кучма також зауважив, що державтоінспекція не має зважати на спецномери та на посади правопорушників. Л. Кучма має намір підписати укази з приводу зменшення кількости супроводження посадовців патрульними автомобілями та скасування спецперепусток та спецсиґналів, якими іноді користуються правопорушники.

ВР ратифікувала Кіотський протокол

КИЇВ. – Верховна Рада 4 лютого ухвалила Закон „Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату". Угода була підписана, базуючись на положеннях Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, прийнятої у Ню-Йорку 9 травня 1992 року. Відповідно до угоди, сторони взяли на себе зобов'язання щодо кількісного обмеження і скорочення викидів і зобов'язалися здійснювати заходи, спрямовані на зведення до мінімуму несприятливого впливу на зміну клімату, впливу на міжнародну торгівлю, соціяльні, екологічні та економічні наслідки для інших сторін. Країни, які знаходяться у процесі переходу до ринкової економіки (згідно з положеннями Протоколу, до таких належить і Україна), у ході виконання взятих на себе зобов'язань матимуть певний ступінь гнучкости. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату був підписаний від імени України 15 березня 1999 року у Ню-Йорку.

Українські письменники та видавці протестують

КИЇВ. – Близько 200 письменників та книговидавців пікетували в Києві будівлю Кабінету міністрів на знак протесту проти запровадженого з нового року 20-відсоткового податку на видання та розповсюдження книг. Учасники акції розпалили під вікнами урядового приміщення багаття з рукописів творів, які не було видано. Запевненням представників міністерства фінансів у тому, що юридично пільги для української книги збережено, але про це не всі знають, пікетувальники протиставляли реальну ситуацію з утрудненням українського книговидавництва, яка склалася на початку року і триває й досі.

У день виборів президента Росії в Україні буде відкрито 5 виборчих дільниць

КИЇВ. – У зв'язку з проведенням президентських виборів у Російської Федерації, що призначені на 14 березня 2004 року, при Посольстві РФ в Україні, а також Генеральних консульствах Росії у Львові, Одесі, Сімферополі і Харкові зформовано виборчі дільниці для проведення голосування і підрахунку голосів виборців. Дільниці для голосування будуть відкриті з 8-ої години ранку до 8-ої вечора для громадян Російської Федерації, які проживають або тимчасово перебувають в Україні.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Підприємства „Нафтоґаз“ та „Південмаш“ співпрацювали з Садамом Гусейном

КИЇВ. – Після скандалу з постачаннями радіолокаційних систем „Кольчуга“ до Іраку Україна може знову опинитися в центрі міжнародного скандалу, пов'язаного знову ж із режимом Садама. Іракське видання „Аль Мада“ 25 січня надрукувало сенсаційний список компаній, організацій та окремих осіб, які брали участь у незаконних вчинках з нафтою у відповідь на політичну підтримку режиму Садама Гусейна. У цьому списку (*в якому наведено 270 міжнародних фрім і осіб, хоча не всі тут подані.* – **Ред.**) виявилися й окремі організації та фізичні особи з Росії та України.

В Росії – це Російська Православна Церква (5 мільйонів барелей), керівник президентської адміністрації (5 мільйонів барелей), Ліберально-Демократична партія Жириновського (79.8 мільйонів барелей), Комуністична партія Російської Федерації (КПРФ) (1 мільйон барелей), „ЮКОС“ (2 мільйони барелей).

Український список не менш цікавий. Нафту від С. Гусейна отримували: Комуністична партія України (6 мільйонів), „Нафтогаз України“ (8 мільйонів барелей), „Південмаш“ (1 мільйон барелей). Також згадуються Соціялістична партія (1 мільйон барелей) та Соціял-демократична партія (1 мільйон барелей). Слід зазначити, що переклад з арабської досить неточний. І оскільки в Україні є декілька партій з такою назвою, то можна лише здогадуватися, яких саме соціялістів і соціял-демократів мали на увазі. Однак відомо, що свого часу Ірак відвідували провідник ПСПУ Наталія Вітренко та провідник Соціял-демократичного союзу Сергій Пересунько.

З найближчих сусідів України „нафтову“ допомогу від С. Гусейна отримувала також Білорусь. Там президентська адміністрація та Ліберальна партія одержали кожна по 1 мільйонові барелей. Серед тих, хто отримував нафту від С. Гусейна, також значаться син колишнього єгипетського президента Насера, колишній йорданський парляментарій Туджан аль Фейсал та теперішній президент Індонезії, син президента Лівану та син міністра оборони Сирії.

Заступник іракського нафтового міністра Абдула Сагіб Сальман Котоб сказав 27 січня аґентству „Франс-прес“, що у документах „Стейт Ойл Маркетінґ Орґанізейшен“(SOMO) „викривається, як Садам займався незаконними постачаннями іракської нафти особам, які підтримували його, закриваючи очі на масові вбивства та несправедливість, які Садам чинив щодо синів іракського народу“.

За даними „АФП“, А. Котоб співпрацював з Інтерполом, щоб з'ясувати схеми отримання готівки за мільйони барелей, безкоштовно отриманої „брудної“ нафти. Проте речники глави Російської Православної Церкви і ЛДПР, керованої Жириновським, у коментарі „Независимой газете“ від 29 січня заперечили ці вчинки. Однак газета відзначає, що Церква почала займатися нафтоторгівлею з того часу, як стала в 1990 році співвласником „Інтернашенал Економік Коперейшен“ і почала брати участь в урядових проєктах для допомоги фондовим програмам в Росії.

Газета також відзначає, що делеґація Російської Православної Церкви відвідувала Ірак перед війною, й глава делеґації передав С. Гусейнові лист підтримки від московського Патріярха Алексія II.

Секретар КПРФ Олег Куликов сказав в коментарі „Независимой газете“, що ця стаття була „чорним піяром“, і все, що відбувається в Іраку, знаходиться „під контролею американських спецслужб“.

Наразі українська чи білоруська сторона не коментували появу цих даних.

Роман Купчинський,
„Українська правда“

Леся Матвєєва - „Міс Україна-2004“

КИЇВ. – 14-ий національний конкурс краси „Міс Україна–2004“ відбувся 6 лютого у Києві. Перемогла 21-річна киянка, студентка Київського інституту права Леся Матвєєва (на фото). Вона представлятиме Україну на змаганнях за звання „Міс Европи–2004“ в Парижі та „Міс світу–2004“ в Китаї.

Фото УНІАН

Терористична „Аль-Кайда“...

(Закінчення зі стор. 1)

„Аль-Кайдою“ і про таємниче зникнення декількох ядерних боєголовок з Чукотки. Тоді російська дипломатія категорично відмела всі звинувачення – отож теперішній скрут у справі, коли вже говорять не про Росію, а про Україну, російським авторам, здається, припав до душі.

А все ж яких доказах тримається це переведення неґативної уваги з Росії на Україну? Коментуючи повідомлення „Ройтерсу“, зокрема той факт, що Україна, успадкувавши ядерну зброю від СССР, в 1994 році погодилася віддати Росії всі 1900 атомових боєголовок, американська Інтернет-газета „WorldNetDaily“ вертається до давнього, в кінці 1990-их років, виступу тодішнього секретаря Ради національної безпеки Росії Олександра Лебедя, тепер уже покійного, в Конґресі США, коли він сказав, що в політично-економічному хаосі, спричиненому розпадом СССР, близько ста ядерних пристроїв, які, мовляв, нагадують „звичайну валізку“, зникли. Логічний висновок: якщо Москва спростувала заяву О. Лебедя як „нісенітницю“, то вона є нісенітницею і щодо України.

Це підтвердив, відгукуючись 10 лютого на повідомлення „Ройтерсу“, перший заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації Юрій Балуєвський: „Усі до одного ядерні заряди були вивезені з території України в Росію. Все це засвідчено актами або договорами. Я не знаю жодного факту, що по дорозі були втрачені ядерні боєзаряди, і тим більше, що вони потрапили до терористів“. У своїй офіційній заяві з цього ж приводу міністерство закордонних справ Росії підкреслює, що в міністерстві оборони СССР панувала „жорстка потрійна система контролі і пономерного обліку ядерних боєзапасів“, тому зникнення бодай однієї одиниці зброї було заздалегідь унеможливлене. І ще один момент: харківський фізик-ядерник Іван Карнаухов, коментуючи сенсацію, без усяких доказів підкинуту арабською газетою „Аль Хаят“, підкреслює ту переконливу обставину, що після повного передання спочатку, в травні 1992 року, тактичної, а до червня 1996 року – стратегічної ядерної зброї Росії Україна не мала вже ніякої технічної можливости виготовити ядерні заряди, котрі б вмістилися в „невеликій валізі“, тому в принципі не могла їх передавати ні „Аль-Кайді“, ні комусь іншому. Це саме стверджує у заяві свого прес-центру Національна Академія Наук України: „Жодна наукова установа України не мала, не одержувала і не зберігала зразків ядерної зброї в будь-яких її видах“.

Російський інтернетний сайт „Інопреса“ з якоїсь причини хоче посилити враження від сенсаційної заяви „Аль Хаят“, кажучи, що ця газета „відзначається об'єктивністю і має світовий авторитет як інформаційне джерело“. Але ж добре знаємо, що для поважних провокацій ніхто й не використовує необ'єктивних, скомпрометованих джерел. Зовні каструля новин має бути чистою і привабливою, а що і для кого в ній вариться, – це вже інша річ. У зв'язку з цією „кухнею“ Святослав Цеголко в інтернет-газеті „Українська правда“ слушно звертає увагу на дуже цікаву подробицю у скандалі, жертвою якого хочуть зробити Україну: автором натякання на Україну є ісламабадський кореспондент газети „Аль Хаят“. Чи це не дивний збіг обставин, якщо зважити, що саме тепер Пакистан робить відчайдушні і марні спроби отрястися від подібних звинувачень, тільки ще набагато поважніших, доказовіших? Винахідник пакистанської атомової зброї Абдул Кадир Хан зізнався у співпраці з терористами. Американська розвідка, виявивши, що Пакистан був головним нелеґальним експортером ядерної зброї, навіть припускає, що вчений міг особисто зустрічатися з бен Ладеном. Отже, міг, міг ісламабадський кореспондент „Аль Хаят“ на певних умовах зробити подарунок для пакистанської влади.

Тому чи й потрібно Україні виправдовуватися? Цілком погоджуємося з думкою колишнього секретаря Ради національної безпеки України Володимира Горбуліна, який вважає повідомлення в арабській газеті „безпомічною качкою“ і справедливо нагадує, що „Україна в галузі роззброєння зробила те, що ні до неї, ні після неї напевно не зробить ніколи жодна інша держава в світі“. Також варте уваги підкреслення В. Горбуліна, що всі ядерні боєприпаси в Україні перебували під опікою російського Центру управління ядерною зброєю, і „на ньому лежала відповідальність за вивезення цієї зброї і всього, що до неї належало, з України до Росії“.

Так що ледве чи ця чергова антиукраїнська сенсація матиме „довгі ноги“ і зможе далеко зайти.

Петро Часто

Що робитиме Л. Кучма після виборів?

КИЇВ. – Президент Л. Кучма після виборів 2004 року, тобто після складення президентських повноважень, хоче створити недержавний науково-дослідний інститут стратегічних оцінок. Про це він сказав 6 лютого на зустрічі з провідними економістами країни, з якими він обговорював перспективи розвитку України. В Україні існує кілька десятків недержавних науково-дослідних інститутів і фондів, які займаються прогнозуванням, економічною і політичною аналізою. Більшість із них засновані громадськими організаціями і існують за рахунок чужоземних ґрантів.

Л. Кучма хоче створити недержавний інститут разом із проф. Анатолієм Гальчинським, котрий тепер очолює наукову установу з подібною назвою – Інститут стратегічних досліджень.

Багато аналітиків і політиків не схильні вірити у слова Президента про те, що подальша його кар'єра буде пов'язана лише з науковою діяльністю. Вони вважають, що Л. Кучма за складом свого характеру намагатиметься впливати на політичні процеси в Україні і після завершення президентських повноважень.

Леонід Кравчук, програвши президентські вибори у 1994 році, також створив Фонд сприяння мистецтвам України, але згодом знову активно включився у політику.

Світлана Дорош
Бі-Бі-Сі

АМЕРИКА І СВІТ

Перехоплено листа до керівників „Аль-Кайди"

БАГДАД, Ірак. – Американське командування в Іраку 10 лютого повідомило про розкриття змови, спрямованої на провокування сутичок між релігійними громадами країни. Військові перехопили 17-сторінкового листа одного з провідників терористів – за припущеннями, йорданця Абу Мусаба аль-Заркаві – до керівників „Аль-Кайди". У листі йдеться, що конфлікт між іракськими шиїтами та сунітами міг би дестабілізувати ситуацію і ускладнити позиції США та їхніх союзників. Секретар Державного департаменту Колін Павел заявив у зв'язку з цим, що автор листа інформує про складнощі, з якими зустрічаються його люди під час сутичок з бійцями коаліції. Разом з тим, як випливає з листа, вони не мають наміру здаватися, намагаються закликати в країну бойовиків з-за кордону і створити нові терористичні групи.

Понад сто осіб загинуло в Іраку

БАГДАД, Ірак. – У центрі міста 10 лютого висаджено у повітря начинену вибухівкою автомашину – загинули принаймні 53 особи. Ще десятки осіб зазнали поранень. Ціллю цього самогубчого нападу був головний центр набору до нової іракської армії, де сотні іракців стояли у черзі. 9 лютого вибух стався поблизу подібної цілі – поліційної дільниці міста Іскандерія, 50 кілометрів на південь від Багдаду, де люди намагалися влаштуватися на працю. На той час перед приміщенням дільниці зібралися десятки іракців – потенційних нових рекрутів до поліції. В Іскандерії від вибуху загинули близько 50 осіб. Напад вчинено також за допомогою авта з вибухівкою. Два напади за ці два дні завдали удару намаганням створити нові державні інституції в Іраку. Служба у новій армії Іраку – одне з небагатьох джерел доходів в країні з мільйонами безробітних. Оглядачі кажуть, що останні напади можуть свідчити про суттєву зміну тактики повстанців, які тепер атакують незахищені іракські цілі, намагаючись залякати тих, хто готовий співпрацювати з американською адміністрацією країни. Глава тимчасової американсько-британської адміністрації в Іраку Пол Бремер 5 лютого підтвердив, що владу в країні передадуть перехідному іракському урядові до 1 липня. П. Бремер пообіцяв тісно співпрацювати з експертами ООН, які мають визначити, чи можна провести в Іраку загальні вибори ще до формування уряду.

Дж. Буш дав годинне телевізійне інтерв'ю

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 8 лютого у телепрограмі „Зустріч з пресою" рішуче виступив на захист рішення про вторгнення до Іраку, знову наголосивши, що Садам Гусейн становив реальну і значну загрозу. Дж. Буш визнав, що в Іраку не знайдено запасів зброї масового знищення, але припустив, що заборонені озброєння могли бути знищені чи вивезені з країни напередодні війни. Президент додав, що у будь-якому випадку режим С. Гусейна мав потужності для виробництва подібної зброї, яка могла потрапити до рук терористичних угрупувань. Він відкинув звинувачення у тому, що Білий Дім свідомо перебільшив загрозу з боку Іраку. Коментарі Президента пролунали у годинному телевізійному інтерв'ю, із ведучим програми Тимом Гасертом, сам факт якого оглядачі назвали відображенням стурбованости Дж. Буша подальшою критикою війни в Іраку. Після цього телевізійного виступу Джон Кері – найбільш вірогідний суперник Президента Дж. Буша та провідний кандидат в президенти від опозиційної Демократичної партії, висунув звинувачення теперішньому Президентові Дж. Бушеві. Він закинув, що той тепер говорить зовсім інше щодо причин початку війни в Іраку.

Тбілісі вимагає виведення російських військ

МОСКВА. – Новий президент Грузії М. Саакашвілі прибув 10 лютого до Москви на переговори з президентом Володимиром Путіним, що стосуватимуться низки складних питань. М. Саакашвілі хоче, аби Росія закрила свої військові бази на грузинській території, що залишилися ще з радянських часів, а також домагається, щоб Москва припинила, як вважають у Тбілісі, підтримувати сепаратистські сили в Грузії, зокрема в Абхазії. Перед візитою М. Саакашвілі заявив, що Грузія впродовж останніх років традиційно ставилася до Росії, як до дружньої держави, але не завжди відчувала взаємність. „Якщо відкинути риторику, ми за великим рахунком не завдали жодної шкоди Росії за останні роки, тоді як Росія завдала нам величезної шкоди у 1990-ті роки, – сказав він. Росія, зі свого боку, віддавна звинувачує Грузію в тому, що вона дозволяє чеченським повстанцям діяти на грузинській території, котра межує з Чечнею. Росія, напевне, і далі буде обережно поводитися з М. Саакашвілі, який очолив безкровну революцію в Тбілісі у листопаді минулого року.

Через море – на автомобілі

МІЯМІ, Фльорида. – Берегова варта США 6 лютого виловила у морі групу кубинців, які намагалися доплисти до Фльориди на автомобілі. Група втікачів із Куби перетворила авто - „Б'юїк" 1959 року випуску – на морське судно, оснастивши його підводним мотором та пристосувавши для того, аби воно утримувалося на поверхні води. Це – вже друга подібна спроба перетнути протоку до Фльориди. Минулого року дехто з цієї ж групи намагався здійснити морську подорож завдовжки 150 км. на переробленій вантажівці марки „Шевроле", але, їх спіймала берегова охорона. Швидше за все, групу кубинців, яка складається з шести дорослих та п'яти дітей, буде повернено назад на Кубу.

Президент Дж. Буш служив у національній ґвардії

ВАШІНҐТОН. – Білий Дім 10 лютого оприлюднив документи, які підтверджують, що Президент Джордж Буш служив у авіяції Національної ґвардії США під час війну В'єтнамі. Опоненти Дж. Буша з Демократичної партії під час теперішньої та минулої президентських кампаній заявили, що він ухилився від військової служби у 1972-73-му роках. У документах зазначається, що Дж. Буш вступив до Національної ґвардії США ще у 1968 році, перед закінченням університету.

Школярі-росіяни протестують

РИҐА, Латвія. – Майже шість тисяч російськомовних школярів виступили 5 лютого з протестом біля латвійського парляменту, коли розглядався законопроєкт про обмежене використання російської мови у школах країни. „Руки геть від російських шкіл!" – вигукували демонстранти. Проєкт закону передбачає, що принаймні 60 відсотків навчальних предметів викладатимуться латвійською мовою, включаючи і школи, де переважна більшість російських школярів. У Латвії російськомовне населення становить третину від загальної кількости населення країни. Латвійський уряд вважає, що у такий спосіб намагається допомогти національним меншинам швидше інтеґруватися у латвійське суспільство та надати більше можливостей для працевлаштування. Однак росіяни у Латвії і власне Москва називають мовну реформу дискримінацією.

Пташина ґрипа пошириться на інші реґіони

РИМ. – На півдні Китаю спалюють забитих курей. Від пташиної ґрипи померли вже 16 осіб. Експерти ООН з питань охорони здоров'я, Всесвітня організація охорони здоров'я та інші міжнародні установи 5 лютого на конференції в Римі попередили про загрозу поширення пташиної ґрипи за межі Азії. Промовляючи наприкінці дводенної зустрічі в Римі, генеральний директор підрозділу ООН з питань харчів і сільського господарства Жак Діюф заявив, що епідемію досі не вдалося взяти під контролю і що міжнародна спільнота повинна вжити термінових дій для подолання її спалахів. Експерти з питань охорони здоров'я на зустрічі в Римі критикували країни Азії за затримки з оприлюдненням інформації про підозрювані випадки пташиної ґрипи та наголосили, що доки на птахофермах залишаються інфіковані птахи, небезпека для людини зберігається. У В'єтнамі 5 лютого від пташиної ґрипи померла дівчина, яка стала 16-ою жертвою вірусу, що спустошив індустрію вирощування птиці і спричинив масовий забій мільйонів птахів.

Американцям радять виїхати з Гаїті

ВАШІНҐТОН. – Повстання проти президента Жана-Бертранда Арістаді почалося 5 лютого. Державний департамент США 11 лютого оприлюднив пораду всім американським громадянам виїхати з Гаїті у зв'язку із зростанням громадянських заворушень у тій країні. Озброєні угрупування від минулого тижня захопили низку міст і містечок у межах їхнього повстання проти президента Ж. Б. Арістіда. Принаймні 42 особи загинули. Уряд Гаїті твердить, що витіснив повстанців з двох міст, але місцеві джерела кажуть, що в багатьох випадках неможливо з'ясувати, хто контролює населені пункти. 10 лютого представники ООН попередили про загрозу гуманітарної кризи на Гаїті.

Принц Чарлс відвідав Іран

БАСРА, Ірак. – Спадкоємець британського трону принц Чарлс перебуваючи з неочікуваною візитою в Ірані, зустрівся 9 лютого із президентом країни Мохамадом Хатамі. Члени британської королівської родини не відвідували Іран з часу ісламської революції в 1979 році. Принц також відвідав стародавнє місто Бам на півдні Ірану, яке було зруйноване землетрусом у грудні. Він перебуває в Ірані з місією Червоного Хреста. Як він, так і іранська сторона наголошують, що політичного підтексту в візиті немає. Однак у Теграні ця візита все одно є чіткою ознакою того, що стосунки між Британією та Іраном покращуються. Перед візитою до Ірану принц Чарлс побував у Басрі – місті на півдні Іраку, де перебуває британський військовий континґент, і зустрівся з деякими з військових з метою підняти їхній бойовий дух.

Директор ЦРУ захищає розвідувальні дані щодо Іраку

ВАШІНҐТОН. – Директор Центрального Розвідувального Управління (ЦРУ) США Джордж Тенет 5 лютого відкинув припущення, що на американських розвідувальних фахівців чинився тиск з тим, аби збільшити загрозу, яку нібито становили іракські озброєння масового знищення. Під час його першого публічного виступу відтоді, як колишній чільний американський фахівець з озброєнь Девід Кей заявив, що дані розвідки були хибними, Дж. Тенет заявив, що ніколи не казав, ніби Ірак становив безпосередню загрозу безпеці США. Він додав, що хоча С. Гусейн і не мав ядерної зброї, він плянував відновити свою програму ядерних досліджень. Директор ЦРУ підсумував, що хоча пошук іракських озброєнь буде складним, він має тривати й надалі.

Найвищі покарання за порушення правил авторуху

ГЕЛЬСІНКІ, Фінляндія. – Місцева міліція 10 лютого виписала досі найдорожчий квиток за перевищену швидкість їзди автом, на суму 216,900 дол. Згідно з новою системою автодорожні покарання пов'язується з приходами правопорушника. Покараним виявився підприємець – 27-річний мільйонер Юсі Салонoя, власник велетенської харчової компанії і один з найбагатших громадян країни. Він минулого тижня промчав з великою швидкістю 25-милевою зоною в центрі міста, за що й отримав кару. Хоча це досі найвище покарання, воно не є першим покаранням такого розміру. Два роки тому колишній виконавчий директор фірми мобільних телефонів „Нокія" отримав кару на суму 148,000 дол., їдучи мотоциклем з швидкістю 46 миль на годину у 31-милевій зоні, 71,000 дол. сплатив професійний гокеїст, а 190,000 дол. одна із найбагатших осіб Фінляндії.

За матеріялами ЗМІ

„Просто...

(Закінчення зі стор. 1)

Київ для України – це як Париж для Франції. Львів, хоча й дуже гарний, це все-таки лише провінційне місто. Тепер маємо справу з Церквою, що переступила старі галицькі межі чи, іншими словами, західньо-українські межі свого існування. У теперішньому світі де тільки люди не живуть. Українці греко-католики є не тільки у Східній Україні, але і в Росії, Казахстані і майже в будь-якому іншому місці. Вони мають право, щоб їм служили. Більш того, одним з найприємніших секретів, про який ніхто не говорить, є те, що дуже правдоподібно, Українська Католицька Церква є найбільшою групою практикуючих християн у країні, як на сході, так і на заході. Я маю на увазі тих, хто ходить до церкви. Спитаєте православних в Україні: „Яка завелика ваша Церква?" – і вони скажуть: „Ми маємо 310 парафій". Тепер спитайте їх: „А хто ходить до церкви?" – і почуєте відповідь: „Ми не знаємо". „Схід" і „статистика" – це поняття несумісні. Українців-католиків характеризує те, що вони ходять до церкви, що вони практикують свою віру. Чому ж тоді Російська Православна Церква така стурбована втратою цієї місцевости? Бо звідти походять її покликання, її гроші. Розгляньте статистику того, скільки священиків, що походять з Західньої України, було висвячено від кінця Другої світової війни до позавчорашнього дня, і помітите величезний дисбаланс щодо кількости православного населення.

Д. А.– ***Якщо брати до уваги православних, чи можна подати будь-який арґумент проти встановлення патріярхату в Україні?***

Р. Т. – О, ні! Тобто, хіба що хочете запитати себе, яке взагалі Рим має право встановлювати Східній патріярхат. Фактично, ходять плітки, що Папа сказав українцям, що якщо вони зможуть переконати Каспера, він не матиме з цим жодної проблеми. Очевидно, що Каспер буде противитись проголошенню патріярхату; це він і повинен робити. Йому було дане завдання будувати мости з православними, а не підривати їх. Висловлюю йому своє глибоке співчуття. Те, що він робить, не обов'язково узгоджується з його особистою думкою. Він просто виконує свій обов'язок.

Д. А. – ***Тобто, немає жодних суто католицьких підстав, щоб противитись встановленню патріярхату?***

Р. Т. – Що Ви, смієтесь? Ми маємо патріярхат для коптів, а всіх їх можна буквально вмістити в цій кімнаті. Не морочте мені голову. Можливо, той коптський патріярхат не є доцільний, але це вже інше питання: все ж таки він існує.

Д. А. – ***Чому ж тоді ідея Українського патріярхату так непокоїть православних?***

Р. Т. – Їх непокоїть саме існування цих (Східніх католицьких) Церков. Вони дивляться на цих людей як на свою власність, котру від них завоювали, перетягнули обманом, відібрали силою. І вони мають рацію. Однак, не розуміють вони, що ми не можемо змінити історію, як вони це намагаються зробити. Це подібно до того, що хтось іде у Греції на пляж, щоб загоряти, а якийсь вар'ят дивиться на нього так, ніби він брав участь у четвертому Хрестовому поході. Більшість людей на Заході взагалі не має зеленого поняття, що то був за такий Хрестовий похід, та й не треба їм того знати. Є просто такі люди, що дивляться на історичні події так, ніби вони відбувалися вчора. Візьмемо, для прикладу, англійців. Чи хтось справді думає, що Генріх VIII провів плебісцит, щоб дізнатися, чи англійські католики хочуть відірватися від Риму? Ні, просто одного ранку вони встали з ліжка і довідались, що вже не є католиками. Але це було 500 років тому. Це, очевидно, не означає, що Католицька Церква може ввести військо до Англії і силою повернути тих людей до своєї пастви. Те саме маємо і в Україні. Ці люди, греко-католики, були частиною Католицької Церкви від 1596 року, і там хочуть залишитись. Православні пропонують (в це важко навіть повірити), щоб східнім католикам було дано „вільний вибір" приєднатися до Православної Церкви або ж до Латинської Церкви. Це те саме, що казати якомусь американському негрові, що, так як він є нащадком когось, кого сюди насильно приволокли, він може мати „вільний вибір" жити в Албанії або в Уганді. Може, він хоче залишитися там, де народився, у старій добрій Америці. Називати це „вільним вибором" – значить просто перекручувати зміст слів.

Д. А. – ***Отож, Католицька Церква ніколи не зможе переконати православних у питанні патріярхату?***

Р. Т. – Ні, і я думаю, що не треба навіть намагатись. Хай Москва забирається геть.

Д. А. – ***Реально, на що може надіятися Каспер?***

Р. Т. – Він зможе щось осягнути, якщо говоритиме прямо й відверто, як він це, наприклад, зробив у своїй статті у „Civiltá Cattolica", що була перекладена на багато мов, коли православні почали нарікати на створення дієцезій в Росії. Він все дуже доступно виклав. В Европейській частині Росії проживає більш як 300,000 католиків, серед них 65,000 у самій лише Москві. Безглуздо було б твердити, що Церква не має права створювати там дієцезії, особливо якщо православні насаджують митрополитів всюди, де тільки хочуть. Візьмемо, для прикладу, Австрію. Відень був католицьким вже у першому тисячолітті, однак, Російська Православна Церква має там митрополита. Не митрополита, що „перебуває у Відні", але „Митрополита Віденського" – це його титул. У цілій Австрії немає напевно і 5,000 православних росіян. Будьмо справедливі. Чи Москва – це їхня канонічна територія? Без сумніву. Але спробуйте відгадати, до чиєї канонічної території належить Відень. Вони наводять арґумент – один єпископ, одне місто. Чи хочете відгадати, скільки православних єпископів є в Ню-Йорку? Я це кажу цілком серйозно. Проблемою є те, що ніхто з ними так не говорить, бо ніхто не знає того, що знаю я. А католики вислуховують це все і кажуть: „О Боже, які ми погані". Дайте мені спокій.

Д. А. – ***На що тоді може надіятися Каспер?***

Р. Т. – Каспер може надіятися на віднову діялогу. Він повинен ще раз переконати Москву, що Католицька Церква вважає Російську Православну Церкву Церквою-сестрою, що ми є тут, щоб піклуватися про католиків, а не для того, щоб рибалити в російському ставку. Ми вже це казали мільйон разів. (Митрополит) Кирил висловлював останнім часом певні добрі думки. Він сказав, що діялог ніколи не переривався, і це правда, але хоча офіційною позицією обох Церков є не рибалити у водах іншої, певні священнослужителі в обидвох Церквах не дотримуються цих норм. Є такі православні священнослужителі, що займаються прозелітизмом серед католиків; це незаперечний факт. Російська Православна Церква відкрила парафію у Палермо! Всіх росіян у Палермо можна помістити у телефонну будку. А священик хто? Навернений католик. Коли ця парафія відкрилась, журнал Московської патріярхії чітко й ясно повідомив, що це є першим кроком у поверненні візінтійської спадщини Сицилії. Крім того, у Калабрії є грецький монастир, котрий так само займається прозелітизмом серед католиків. Такі партизани є повсюди.

Д. А. – ***Отож, Каспер не переконає православних. Може, його метою є пом'якшити удар?***

Р. Т. – Так. Я думаю, що Каспер повинен сказати їм, що (проголошення патріярхату) все одно станеться, раніше чи пізніше; і якщо вони бунтуватимуться, це не принесе шкоди нікому іншому, як тільки їм. Нікому іншому. Чи ми їх взагалі потребуємо? Відповідь є – ні. Все дуже просто.

Д. А. – ***Чи думаєте, вони то знають?***

Р. Т. – Напевно – ні, знають бо, що контролюють російську територію; знають також, що в Росії проживає сотні тисяч католиків. Дуже важко є для православних помітити ці реалії. Вони не розуміють історії. Наприклад, сотні тисяч католиків живуть сьогодні у Сибіру. Яким чином? Бо росіяни затягнули їх туди у вагонах для худоби, ось яким чином. Кажімо все так, як воно є насправді. Більш того, перед війною двадцять відсотків населення Сибіру було католицьким. Чи були в Росії католицькі дієцезії, перед тим, як їх знищила революція? Так, були. І я маю на увазі правдиві дієцезії, а не якісь фіктивні апостольські адміністрації. Правдиві дієцезії. І якщо сьогодні католицькі єпископи є в тих місцевостях, де їх не було перед революцією, це з уже згаданої вище причини – людей туди затягнули у вагонах для худоби. Папа їх туди не затягав. Кажімо все так, як воно є насправді. Вони неможуть дивитись правді у вічі.

Вибух у московській підземці

МОСКВА. – Внаслідок вибуху в потягу московської підземки, що стався в ранкову годину 6 лютого принаймні 39 людей загинули, багато інших поранені. Рятувальники вивели на поверхню понад 700 людей. Вибух російські представники назвали терористичним актом.

Вибух стався о 8:30 за місцевим часом в другому вагоні потяга, який їхав зі станції „Автозаводская" до станції „Павелецкая". Внаслідок вибуху в тунелі спалахнула пожежа, яку власті окреслили як украй складну. Саму пожежу гасили понад 2 години. До лікарень російської столиці потрапили 120 поранених, стан частини з них називають тяжким.

Президент Володимир Путін закликав росіян об'єднатися в боротьбі проти тероризму, який він назвав „чумою XXI століття". Він також заявив, що випадки насильства на кшталт вибуху в метро можуть бути використані в ході передвиборчої кампанії в Росії. В. Путін поклав відповідальність за вибух на провідника чеченських повстанців Аслана Масхадова.

Речник чеченських сепаратистських сил у Европі Ахмед Закаєв засудив вибух і заявив, що А. Масхадов не має до нього жодного відношення. Коментуючи сьогоднішній вибух у московському метро, російські політики критикують уряд, зазначуючи, що це, ймовірно, кривавий початок передвиборчої кампанії і не останній теракт на території Росії. У Москві посилено заходи безпеки. В Росії 9 лютого оголошено день жалоби за загиблими. Телебачення скасувало розважальні програми. У російських кінотеатрах скасовано показ кінокомедій, у церквах проходять жалобні Молебні. Слідчі розслідуть різні версії того, що сталося, триває допит свідків. У системі метро посилено заходи безпеки, введено додаткові варти, проводяться обшуки пасажирів.

Бі-Бі-Сі

Чи будуть вибори вибором?

Наші читачі, сподіваємося, помітили у „Свободі“ нову рубрику, підказану актуальним процесом політичного життя України – підготуванням до президентських виборів 2004 року. Якби ми вміщеними в ній матеріялами хоч у якійсь мірі допомогли зрозуміти, що сьогодні відбувається в українському політикумі і чого можна очікувати в найближчі тижні і місяці, то вважали б наше завдання виконаним. На жаль, маємо сильні сумніви, що це нам вдасться. Бо хоч Україна формально вже належить до демократичного світу, ця демократія ніяк не годна випручатися „з пеленок“ і її просто неможливо порівнювати з президентськими кампаніями в розвинутих країнах. В нас, у США, також почалися передвиборні перегони і програмово-словесні баталії між кандидатами, але про кожного з дев'яти демократів, які кинули виклик Президентові Джорджеві Бушеві, відомо геть усе. Усе їхнє життя, особисте і громадське, – мов на долоні. А вже володіючи такою комплексною, вичерпною інформацією, будемо самі перед собою відповідальні за свій вибір – чи віддамо ми голос ослові, чи слонові?

Тим часом сьогоднішнім громадянам України можна щиро співчувати – влада, яка не має наміру поступитися своїми клановo-економічними привілеями, готує для них „кота в мішку“. Ніхто зі звичайних виборців не тільки нічого не знає, але й нічого не може ні передбачити, ні вгадати. На поверхні – густий туман „політичної реформи“, тобто внесення істотних змін до Конституції України. Зміни ці обернені до суспільства найкращим боком: мовляв, замість одного, президентського, центру влади, який все виразніше попахує автократизмом, буде три рівноправні центри – президентський, прем'єрський і парляментський. Повноваження президента будуть сильно обтяті, а парляменту і прем'єр-міністра – значно збільшені. Еге ж, на папері це виглядає доволі гладенько, тим більше, що опозиція домоглася скасування в проєкті змін положення про вибори президента складом парляменту, відвоювала загальнонародні вибори. Але реальна політична дійсність розчаровує і дуже занепокоює. Зокрема те, що Віктор Ющенко, вособлення найкращих надій українського суспільства, дозволив ситуації і тим, хто ситуацію створює, затягнути себе на слизьке. Тепер „більшовики“, тобто депутатська більшість, вказують на нього пальцем: бачите, чому він проти реформи і обмеження президентських повноважень? Бо він дбає про свої власні інтереси, а не про розвиток демократії в державі.

Коли тільки слухати „більшовиків“, то вони кого хочете зачарують закликами до реформ і демократії, однак інакшу картину дістанемо, пильніше придивившись до цієї братії. Опозиція, навіть найпослідовніші „нашоукраїнці“ і „бютівці“, хибує всякими внутрішніми розходженнями, млявістю, тим, що швидше обороняється, а не наступає, однак вона принаймні в одному має рацію: реформа політичної системи справді потрібна, але здійснювати її слід не сьогодні і не тими руками, в яких вона перебуває. Коли за змінами до Конституції стоїть, як його називає незалежна преса, „символ українського псевдореформаторства“ В. Медведчук, коли політична реформа має своєю ледь прихованою ціллю недоторканість кланових інтересів і збереження всіх важелів влади в середовищі олігархічних груп, то така реформа не наблизить Україну до демократії. В цих хитро сплетених обставинах вповні можна очікувати, що „всенародні“ вибори президента у 2004 році насправді виявляться ще однією сліпонародженою дитиною української демократії: режимні чиновники розв'яжуть мішок, випустять кота і скажуть, що такою є воля народу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „писанки” Фаберже і жіночу безневинність

Про торгівлю т. зв. „живим товаром”, а це означає торгівлю жінками, пишуть тепер особливо багато, різними мовами і справді у всій світовій пресі. Найкращий доказ цього, що саме при кінці січня найпрестижніший американський щоденник „Ню-Йорк Таймс” присвятив проблемі торгівлі жінками свій недільний ілюстрований додаток під промовистим заголовком – „Невільниці сексу на головній вулиці”, ще й з відповідною світлиною на заголовній сторінці, що відразу кидає світло на цю актуальну тепер проблему.

Це, однак, не є єдина стаття на цю тему – читаємо про сьогоднішню „примусову” проституцію в німецьких журналах, англійських, французьких, але, на диво, мало знаходимо статтей про торгівлю жінками у пресі України.

А саме для України ця проблема особливо актуальна, і ніхто не може заперечити факту, що сьогодні численних українських жінок і дівчат „купують” у західніх країнах Европи за дешеві гроші. Кілька років тому, коли вперше відкрилася ця проблема, російськомовна преса, контрольована різними мафіозі-„бізнесменами”, які заробляли на цій секс-торгівлі, писали, що ці дівчата „добровільно” йшли у проституцію. Тепер, виявляється, існує значна міжнародна „сітка” таємности, насильництва і обману, яка чатує на цих дівчат.

Ці молоді українські жінки – жертви торгівлі „сексом” стали вже й причиною до написання про них книжки під промовистою назвою "The Natashas" („Наташі”), пера Віктора Малярека, яка викликала справді широкий відгомін та зацікавлення, особливо в Канаді, де вона появилася. В найближчому часі будуть в Канаді окремі доповіді на цю тему в різних організаціях, буде окремий вечір для членів канадського парляменту в Отаві, доповіді автора в різних університетах.

Отож надіємося, що завдяки авторові цієї книжки тема стане в центрі громадської уваги і, може, спонукає до поважнішого зацікавлення тим невідрадним явищем, що тепер набрало таких небезпечних форм і маштабів. Певна річ, не досить стверджитувати, що це лихо існує тепер в Україні, – треба шукати його причини, а причиною є невідрадний загальний економічний стан в Україні, який змушує більшість населення жити в матеріяльній скруті.

Але поряд із вістками про невідрадну долю жінок, преса пише про „новобогацьких”, які, незважаючи на загальну біду, будують розкішні палаци, їздять „мерцедесами” і відпочивають на найдорожчих міжнародних курортах.

Так званий „чорний ринок” сьогодні став „білим” для тих, що здобули досить гроша, а українські нові багачі споглядають ще і заздрісним оком на Росію, де появилася також ціла плеяда „мільйонерів”, які здобули ці мільйони нечесними способами.

Ось саме читаємо на сторінках світової преси, і в тому ж „Ню-Йорк Таймсі”, на першій сторінці, що один із таких „нових росіян” купив всю знамениту колекцію „писанок”, створену Фаберже на замовлення російського царя Александра III у 1885 році, а за часів совєтського режиму, як один із доказів „буржуйства”, продано Франції. Тепер, як повідомляє світова преса, російський більйонер Віктор Фексенберґ, збагатившись в останніх роках на торгівлі нафтою і алюмінієм, а його майно оцінюють на 2.5 більйонів долярів, купив дев'ять писанок-шедеврів Фаберже за „дрібну” суму, яку він точно не подає, але знавці оцінюють на 100 мільйонів долярів. Уявіть тільки – 100 мільйонів долярів за дев'ять „писанок”! Розуміється, В. Фексенберґ – винятково багатий, але знаємо добре, що і в Росії, і в Україні число нових багатіїв росте, при цьому способи збагачення залишаються вельми сумнівними.

Ще ніхто в Україні не купив такого мистецького майна, як цей В. Фексенберґ з Росії, але про нечесне здобування гроша і таку ж нечесну торгівлю читаємо постійно, дивуючись, як довго це може тривати і куди воно приведе. Зате менше читаємо про цю іншу торгівлю, яка так широко тепер відома – про торгівлю власним тілом. Ці бідні жінки і дівчата не заробляють мільйонів, а продаються за безцінь і про них не пишуть на перших сторінках світової преси і не подивляють їхнього „успіху”.

А вже, здається, час щоб питанням торгівлі жінками зайнялися не тільки поодинокі журналісти чи письменники, але поважні світові організації.

Бо ж це питання загальної моралі і майбутнього родини.

О–КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

„Ми отут і Україна – це тепер одна родина"

В ряді місцевостей США, пише **Олександер Кобаса** з Вільямставну, Н. Дж., громадське життя останнім часом завмерло. Так було і у Вільямставні до 2002 року, коли сюди прибув о. Павло Лобінський, з ініціятиви якого громада знову почала відзначати річниці бою під Крутами, Листопадове свято, вшановувати пам'ять жертв Великого голоду 1932-33 років. 18 січня тут відбулося свято Просфори, яке відкрив Андрій Стахнів. Після молитви і ділення просфорою відбувся обід, приготовлений під керівництвом Галі Стахнів, а потім – творча програма, на якій про історію ялинки розповів Олександер Кобаса, вірші читали Ярослава Кошман, Андрій Стахнів, Михайло Кузьма і Олександер Кобаса, звучала коляда з музичним супроводом на акордеоні Богдана Артимовича.

Олександер Кобаса переслав також статтю з газети „Галицька зоря" від 6 грудня 2003 року про творчий вечір композитора Івана Майчика, що відбувся 23 листопада в Дрогобицькій філармонії.

Акти 22 січня 1918 і 1919 років – дві історичні події, яких ніколи і ніщо не зітре з нашої пам'яті – громада Глен Спею, Н. Й., відзначила 1 лютого, повідомляє **Богдан Кандюк.** Голова Українського Братського Союзу Ярослав Ґавур у доповіді згадав про історію України, народ якої дочекався проголошення самостійности і на згарищах двох імперій скинув зі себе кайдани, що віками гнітили його тіло і душу. В Києві, на Софійській площі, Українська Центральна Рада проголосила Україну самостійною, від нікого незалежною і суверенною державою. Як продовження цього історичного акту, 22 січня 1919 року на площі св. Софії в Києві, при участі війська і народу, проголошено злуку всіх частин українських земель.

Зі Львова **о. Ігор Янів** повідомив про освячення Генерального консульства Чеської республіки, яке провів 24 січня Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар.

Ряд листів присвячено політико-економічній ситуації України, наступним виборам. **Роман Копійчук** з Сент Августину, Фльорида, переслав статтю лікаря Владислава Комова з київської газети „День" про зменшення чисельности населення України „Чому нас стає менше?", який вважає головними причинами цього алькоголь, паління і наркотики.

Микола Латишко з Норт Порту, Фльорида, закликає СКУ й усю діяспору посилити перед виборами пропагандивну працю в Україні. Він надіслав також вірш „Як хвилі в морі", присвячений В. Ющенкові.

Олександер Серафин з Трої, Миш., надіслав копію статті з газети „Українське слово", у якій подано вістку про міжнародну наукову конференцію „Політична економія розвитку перехідних суспільств", що відбулася 15 листопада 2003 року в Києві, і зокрема докладний переказ доповіді проф. Зіновія Л. Мельника про соціяльно-економічні наслідки Голодомору 1932-33 років в Україні. Передовсім у статті говориться, що метою комуністичного уряду було знищення в Україні 25 мільйонів приватних господарств, щоб узяти під контролю усі ресурси, а також провести демографічні зміни в національному складі населення. З метою досягнення таких змін почалося масове переселення росіян в українські села, мешканці яких вмерли з голоду. З цієї причини чисельність українців зменшилося в Україні з 87.6 відс. у 1926 році до 80 відс. у 1931-му, а чисельність росіян зросла за цей час з 5.6 до 9.2 відс.

Про негаразди життя України написав **Василь Петрів** з Рочестеру, Н, Й., який вважає, що в бідах нової держави винні її два президенти – Л. Кравчук і Л. Кучма, а також спецслужби чужих держав. **Богдан Каба** з Каліфорнії після зустрічі з новоприбулими з України висловлює жаль, що багато з них спілкуються російською мовою.

Художник **Василь Барабаш** з Ню-Йорку надіслав копію створеного ним портрета Президента США Дж. Буша, а також подяку Федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч" в Ню-Йорку, яка подала грошову допомогу мистецькій студії при Освітньо-культурному центрі УККА для виготовлення плякатів про Великий голод в Україні, що були використані в жалібному поході 15 листопада 2003 року.

В Національному музеї літератури України відбулася виставка видань, присвячених Великому голодові 1932-33 років. Її організувала завідувачка відділом Галина Болотова. На відкритті виставки промовляли Левко Лук'яненко, Володимир Улянич. Розповідь Галини Болотової і звіт „Літературної України" про цю подію переслала до редакції голова АГРУ **Божена Ольшанівська** з Нюарку, Н. Дж.

Ганна Дениско з Полтави у своїх роздумах з приводу 350-річчя Переяславської ради наводить випис з Лохвицької ратушної книги часів Переяслава, у якому наказується повернути мешканцеві Лохвиці відібрану у нього шапку. А було так, що вулицею йшов голодний московський вояк, і добросердий українець подав йому крізь вікно буханець хліба. Москаль узяв не тільки хліб, а й шапку, проте згодом був затриманий у місті. Цей випадок став для Ганни Дениско символом усієї переяславської угоди.

В. Гнатківський з Бейсайду, Н. Й., переслав відкритого листа до Л. Кучми українки Марії, який є памфлетом з критикою дій Президента України.

Петро Кардаш з Австралії повідомляє про вихід у видавництві „Фортуна" монументальної книги „Злочин" про Великий голод в Україні. Комітет фонду книги „Злочин" збирає пожертви на друге її видання. Адреса комітету: Ukrainian House, P. O. Box 78, Essendon, Vic 3040 Australia.

Голова редакційної ради з видання книги „Визначні постаті закордонного українства" **Ярослав Яцків** і виконавчий директор **Ігор Винниченко** дякують за висвітлення в газеті праці комітету. А **Євгенія Ковальська** з Луїсвіл, Кол., шукає книжку Осипа Магаса „Трагедія Галицької України в Стшалкові", яка була видана в 1920 році у Вініпегу, Канада. Батько Є. Ковальської був інтернований у польському таборі в 1919-роках і вона хоче більше знати про ті події. Адреса Євгенії Ковальської: 1568 Ridgeview Dr., Louisville, CO 80027.

Зі Львова написала **Таня Курилко**, родині якої була присвячена стаття Оксани Мазяр-Сновидович „Покута чужих гріхів" („Свобода", 14 листопада 2003 р.). Вона дякує за допомогу Тетяні Ясінській з Сілвер Спрінгс, Ользі Матулі з Потомаку (сестрицтво Св. Ольги), Веніямінові Корсуню з Джексон Гейтсу і Ярославі Бочкович, адреси якої вона не знає.

Учасник УПА **Василь Шпіндура** з Дітройту, Миш., слушно зауважує, що автор статті „Каторга не зламала патріота" („Свобода", 26 грудня 2003 р.) помиляється, коли пише, що молодь в 1939-40 роках несла харчі воякам УПА до лісу, бо УПА тоді ще не було. Проте слід зауважити, що збройний опір усе ж був.

Низку віршів написав **Микола Горішній** з Линдгорсту, Н. Дж. В одному з них він закликає:

До культури і науки
Прикладаймо свої руки,
Щоби наша діяспора,
Перестала бути хвора.
Ми отут і Україна,
Це тепер одна родина.
Рідні цінності плекаймо,
Україні помагаймо.

Першим був Єпископ Олександер

У „Свободі" (ч. 4, 23 січня) поміщено допис „Візита Єпископа УПЦ КП Степана", автор якого, Яків-Аскольд Ємець з Арізони, припустився помилки, пишучи про Єпископа Степана як про „першого в діяспорі Єпископа УПЦеркви Київського Патріярхату". Вважаємо за обов'язок уточнити, що „першим в діяспорі" Єпископом УПЦеркви Київського Патріярхату є Єпископ Олександер з Дітройту, який приєднався до Київського Патріярхату ще десять років тому (про що, до речі, писала „Свобода"), вже будучи Єпископом, тоді як о. Степана було висвячено на Єпископа лише півтора року тому.

Принагідно зазначимо, що парафія Св. Андрія в Дітройті, де настоятелем Єпископ Олександер, була першою парафією зі США, яка приєдналася до Київського Патріярхату, і цю відданість Києву відзначив під час своєї візити до Дітройту Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Генеральний консул України в Чикаго д-р Борис Базилевський нещодавно відвідав парафію Св. Андрія і Єпископа Олександра у зв'язку з 10-літтям приєднання до УПЦ КП, в київських газетах „Столиця", „Слово „Просвіти" і „Дзеркало тижня" були поміщені статті про діяльність Єпископа УПЦ КП зі США Олександра. Отож варто, щоб знали про це і читачі „Свободи".

Д-р С. Таїсин,
Дітройт, Миш

Допоможемо українцям Казахстану!

У Раді оборони і допомоги Україні (РОДУ) уважно прочитали листа Антоніни Маслій („Свобода", ч. 6) про пожежу в бюрі та світлиці асоціяції „Українці Казахстану". Зміст її листа зрозумілий: наші недруги, вандали живуть і в Казахстані. А. Маслій не згадує, що після тритижневої виставки „Забуттю не підлягає" комуністи з числа росіян зчинили крик: „Хто дозволив відкривати історію минулого?". На помсту саме з їхнього боку, як мені видається, не треба було довго чекати, але помста не злякала українців , а ще більше з'єднала українську громаду.

РОДУ радо бажає допомогти землякам у їхній біді, бо це є необхідність, але РОДУ не має жодного бюджету, працює виключно за пожертви громади. Слід згадати, що в цьому випадку потерпіли і ті цінні речі, які подарували українці Америки і вислали контейнером до Казахстану. Ми просимо всіх допомогти в силу спроможностей, бо найменша допомога для них буде великою, і не тільки фінансовою, але й моральною підтримкою, бо добре знати, що десь далеко живуть добрі українці, які за них пам'ятають.

Чеки просимо писати на: „UCCA–Pavlodar" і присилати на адресу: UCCA, 203 Second Ave., New York, NY 10003.

Іван Буртик,
голова управи РОДУ,
Ню-Йорк

Слід засудити писання В. Яременка

Минулого тижня суд в Україні прийняв рішення про закриття київської газети „Сільські вісті" на підставі звинувачення у розпалюванні міжнаціональної ворожнечі, що проявилося в друкуванні антисемітських статтей. Це рішення викликало різні критичні зауваги, включно з протестом проти цензури. Прочитавши статті „Євреї в Україні сьогодні: реальність без міфів", надруковані у „Сільських вістях" 23 вересня 2003 року, я вважаю, що це не лише антисемітизм, але й ксенофобія та поширювання міжнаціональної ворожнечі. Українське патріотичне суспільство повинно засудити писання Василя Яременка, автора статті в „Сільських вістях", і відмежуватися від шкідливого нападу в стилі гітлерівської журналістики на одну з національних меншин в Україні.

Євген Стахів,
голова Товариства
українсько-єврейських зв'язків,
Ню-Йорк

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Гостина Св. Миколая – свято для дітей і дорослих

ВУНСАКЕТ, Р.Й. – 14 грудня 2003 року 241-ий Відділ Українського Народного Союзу, зокрема його голова Теодор Клован і секретар Джанет Бардфел, влаштували в залі УКЦеркви Св. Михаїла гостину Св. Миколая, призначену для дітей. Д-р Богдан Кузьма, д-р Лідія Ткач, Каміла Баб'як, Марко Ткач, Андрійко Клюфас, Роман Кузьма і Андрій Волянський брали участь у цьому дійстві, а о. парох Роман Големба провадив парафіян у співі Різдвяних колядок, при музичному акомпаніяменті Івана Ткача. Кожного року гостина Св. Миколая у нашій громаді – радісне переживання, і цього року воно було таким самим.

Джанет Барден

Помер Олександер Скібіцький

Екзекутивний комітет Українського Народного Союзу з сумом повідомляє членів Головного уряду, членів 285-го Відділу УНСоюзу та все членство, що 5 лютого 2004 року помер св. п. Олександер Скібіцький, секретар 285-го Відділу УНСоюзу, який виконував обов'язки секретаря понад 20 років, був заступником голови, а згодом – головою Рочестерської округи УНСоюзу.

Екзекутивний комітет та все членство УНСоюзу висловлюють своє найглибше співчуття дружині Леокадії, синам Олександрові і Леонідові та їхнім родинам.

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 10 лютого, в Українській православній церкві св. Марії у Рочестері, Н. Й. Пам'ять про св. п. Олександра Скібіцького за його довголітню працю, відданість і посвяту буде завжди з нами.

Вічна Йому пам'ять!

Екзекутивний комітет УНСоюзу

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 222-го відділу УНС

З днем 1-го лютого 2004 року, Відділ 222-ий був з'єднаний з відділом 112-им, секретарем якого є:

АЛІЦІЯ ОЛЕНЧУК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Alice Olenchuk
2625 Bonny Blvd.
Parma, OH 44134
(440) 884-5126

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ, ЧІКАГО, ІЛ.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 28 лютого 2004 р., о год. 11-ій ранку
в Українському Культурному Центрі
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

17, 22, 114, 125, 131, 139, 176, 220, 221, 259, 379, 399, 423, 452, 472

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Михайло Куропась – Радний УНС
Андрій Скиба – Радний УНС
д-р Мирон Куропась, Гелен Олек-Скотт – Почесні члени Головного Уряду

За управу Округи:
Стефко Куропась – голова • **Андрій Скиба** – секретар
Богдан Кукуруза – касир

ВИБОРИ – 2004 В УКРАЇНІ

Перед виборами комуністи застосовують нові методи пропаґанди радянського минулого

ПАРСИПАНІ, Н. Дж.– 2 лютого в електронній пошті „Свободи" з'явився лист Українського інформаційного агентства лівих сил України „Партактив" з запрошенням читати його публікації, оскільки, говорилося в листі, усі провідні засоби масової інформації України контролюються „націонал-ліберальною опозицією". Аґентство заснувало сторінку в минулому році. Його головний редактор І. П. Симоненко обрав оформленням сторінки червоний прапор, зірки та серп і молот – символи СССР. Саме тугою за минулим і потягом до нього просякнуті усі публікації „Партактиву", що подаються переважно російською мовою.

„Лівий рух за наших умов має фундаментальний запас міцности, якого немає ніде ні в кого".

Наприклад, Соломія Шпак у статті „Европейські Зіта і Ґіта" перелічує „тридцять три нещастя", які за сприяння ПАРЕ „можуть обрушитися на Україну". Головне з них – прихід В. Ющенка до влади, далі – крах кучмівської політичної реформи, нарешті – „наступ европейців на позиції українських комуністів".

Чому ж так бояться Европи українські комуністи? Виявляється, вони бояться, що в Україні може статися „грузинський переворот", організований, на думку, „Партактиву", европейською буржуазією за підтримки американських імперіялістів. Аґентство пише, що до Грузії були перекинуті сербські активісти, які спонукали до дії тбіліських студентів. У цих подіях „Партактив" вбачає єдиний позитив – усунення від влади Е. Шеварднадзе, який найбільше від інших зробив дла „зрадництва СССР і демонтажу соціялізму".

В Україні такою ж небезпекою, пише „Партактив", є В. Ющенко, який об'єднав у бльоці „Наша Україна" „націоналістичні партії і партії з глибоко буржуазною ідеологією", вважає Сергій Фролов. І вчинив він це з єдною метою – зробити Україну „годувальницею Америки на просторах загальноамериканської держави". В цьому його підтримує президент „проамериканської" Польщі О. Кваснєвський, метою якого є посилення впливу в Східній Европі.

На диво, українські комуністи не палають бажанням спілкуватися і з Росією, оскільки вважають, що там теж прийшла до влади „буржуазія", котра швидше від її західних конкурентів пристосувалася до особливостей українського ринку. При цьому комуністи Росії – їхні союзники.

Єдиним їхнім прагненням є відродження „всенародного щастя" у відродженому СССР. Звідси й заклики „протистояти імперіялізмові", „зупинити експансію представників чужоземної буржуазії". Звісно, „Партактив" навпростець до відродження СССР не закликає, але усі його виступи проти розвитку ринкової економіки та інтеграції України у Західній світ залишають Україні єдиний вибір – всенародну власність на засоби виробництва і присвоєння його плодів партійною номеклятурою. Як у минулі роки „розвинутого соціялізму".

„Партактив" не минає нагоди покепкувати з української національної ідеї, вдаючись до таких визначень як „псевдо-патріоти українського походження", „ласкаві пани", „націонал-буржуа", „націоналістичні конвульсії". Пише також про те, що „псевдоопозиціонери вирішили поспекулювати на тему річниці Переяславської угоди, лякаючи простих громадян підступними планами москалів", натякає, що День соборности України - це „чергова дата, яку витягли з мотлоху історії для потішення самолюбства дрібних буржуазних націоналістів".

Взагалі мова публікацій „Партактиву" позначається брутальністю висловів, що межують з хамством. Про представниць ПАРЕ, які недавно відвідали Україну, комуністи назвали їх „евродамами, років з п'ятдесят від роду, які перебувають на порозі певних фізіологічних змін в орагнізмі", В. Ющенка обзивають „бездарним політиканом", а на сторінці листування з читачами вдаються до висловів, які не можна привселюдно навести. Але дивуватися цьому не слід, бо й засновник комуністичної партії В. Ульянов-Ленін залишив у своїх публікаціях стільки лайки та образ на адресу своїх політичних опонентів, що її вистачило б ще на десять „Партактивів". Відомо також, що згідно компартійного гимну „хто був ніщо, той стане всім", тобто невігласи й хами візьмуть владу. Чим це скінчилося, видно з сумного досвіду СССР.

Але досвідчені комуністичні пропаґандисти розуміють, що стару ідею треба подати в новій обгортці, пояснюючиу, що гарні ідеї, підказані „геніями", зіпсували люди. „Партактив" пише: „Геніяльність дідуся (*Карла Маркса* – **прим. ред.**) полягає в тому, що майже двісті років тому, озброєний чорнилом і гусячим пером, він побачив те, чого не бачать наші сучасники, озброєні комп'ютерами і усякими економічнимим знаннями – імперіялізм є останньою стадією капіталізму. От тільки він не написав, що буде потім. Дідусь Ленін намагався кинути людству рятівне коло – ввійти в згоду з природою (*тобто кожному за потребою, але не більше* – **прим. ред.**), але жадібність людська виявилася сильнішою законів природи, от і вернулося усе до початків".

Пропаґандисти розуміють, що теоретичні роздуми можуть не дійти до більшости не дуже освічених у марксизмі і втомлених від ленінізму людей, тому в передвиборних перегонах користуються властивістю людської пам'яті забувати усе погане.

Старші віком люди схильні милуватися в спогадах власною молодістю, коли буяли сили і серце прагнуло кохання. І тепер вони охоче приймають стару ідею в звичній замолоду обгортці і повторюють слідом за пропагандистами: „Це був час романтики, коли ми босоніж, голіруч, з сухарем в кишені, з піснею і надхненням, будували бетонні греблі і орали казахську цілину".

Молодь слухає і вірить, але до неї доходять чутки й про мільйони жертв репресій та воєнних перемог, про пограбування і винищення голодом власного народу, про сталінські табори. Як діяти комуністам, у якій обгортці подавати стару ідею молодим? Провідний російський політолог Сергій Кара-Мурза, автор книги „Маніпулювання свідомістю", констатує на сторінках „Партактиву":

„У нас більшість населення покищо сприймає радянський соціялізм (...) як реальну і цілком успішну спробу побудувати суспільство максимальної соціяльної справедливості, яке захищало нас від багатьох смертельних загроз, особливо від надагресивного західнього суспільства, котре завжди намагалося перетворити на свою периферію або взагалі знищити усіх, хто з ним зіткнувся".

Видається, що „Партактив" і його автор неуважно читали тезу Карла Маркса про переліття капіталу, тому що насправді капітал розміщує своє виробництво там, де дешевша робітнича сила, є енерегія, сировина, але це врешті сприяє розвиткові відсталих теренів і коли вони починають за рівнем життя наздоганяти розвинуті країни, капітал переносить увагу на інші відсталі території. В цілому – виграш позитивний, тож він міг би бути таким і для України...

Але теза „ворожого оточення" після тривалого насаджування ще живе в свідомості людей і автор „Партактиву" продовжує: „Для нас досвід СССР важливий сьогодні передовсім як надійний реальний досвід, що ось на цій землі, з цим населенням ми здатні створити потужну державу, під захистом якої можемо поступово поліпшувати життя переважної більшости людей за найголовнішими параметрами. А оскільки це було, значить це може бути – ось що головне".

Відчуваєте дещо приховані гасла минулого: „поступово поліпшувати... для більшости... за головними параметрами". Тобто знову варена ковбаса для всіх і шинка – для номенклятури, зате за залізною завісою, яка надійно захищатиме від розвинених країн Заходу.

І висновок: „Тому лівий рух за наших умов має фундаментальний запас міцности, якого немає ніде ні в кого".

Так, лівий рух, побудований на тужливих спогадах про молоді роки, на недостатній обізнаності населення з життям інших народів, на зневіреності простих людей у нинішній владі, має запас міцности і з ним треба рахуватися на наступних виборах, але куди веде народ і державу цей рух? Знову у безвихідь?

Левко Хмельковський

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

УПЦ в США заопікується двома сиротинцями в Україні

Архиєпископ УПЦ в США Антоній (в центрі) вручає чек д-рові З. Матківському (крайній зліва), поруч – єромонах Даниїл. Другий ряд (зліва): О. Вельгаш, Н. Матківська та О. Скочипець.

С. БАВНД-БРУК, Н. Дж. – Впродовж останніх трьох років УПЦерква в США у спільній з Фондом Допомоги Дітям Чорнобиля допомоговій програмі заопікується двома сиротинцями в двох українських містах – Залуччі і Знам'янці.

Провідники ФДДЧ – д-р Зенон і Надія Матківські і директор ФДДЧ в Україні Олена Вельгаш зустрілись з Архиєпископом УПЦ в США Антонієм і скарбником Консисторії Омеляном Скочипцем, щоб звітувати про працю, виконану під егідою УПЦеркви у справі допомоги сиротинцям впродовж минулого року.

Церква зобов'язувалась допомагати сиротинцям принаймні п'ять років, але життя показує, що це зобов'язання буде тривати ще багато років – зокрема якщо мати на увазі бажання наших студентів поїхати в Україну для місійної праці, яку організовують церковні відділи – Відділ молоді і дорослих і Відділ місій та харитативних справ. Під час засідання, що відбулось у половині січня, було вручено чергову пожертву в сумі 23, 000 дол.

Як було в минулому, значна частина нашого зусилля зосереджувалась на відновленні будинків, в яких діти живуть. На цей рік четвертина загальної суми призначена на нові вікна у будинках, що старіють. Найбільша частина призначена на програми для покращання фізичного і ментального здоров'я дітей. Будемо устатковувати окрему кімнату, призначену для фізітерапії в сиротинці у Залуччі і оплачувати працю в ній двох фізтерапевтів. Крім цього, будемо спонзорувати трьох викладачів, компетентних у вихованні дітей зі спеціяльними потребами, і двох зв'язкових, які будуть працювати під керівництвом ФДДЧ у Києві для кращого контролювання виконання наших програм.

Висловлюємо подяку всім тим, хто пожертвував на цю ціль. Просимо продовжувати Вашу щедру допомогу!

Відділ зовнішніх зв'язків УПЦ в США

Видано нові томи „Літопису УПА"

Зусиллями видавництва „Літопис УПА" вийшли з друку два нові томи. Том 7-ий нової (Київської) серії – „Боротьба проти УПА і національного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МБС, МДБ-КДБ 1949-1959" – присвячений 30-річчю „Літопису УПА". До нього увійшло 139 документів, надісланих до ЦК КП(б)У з різних радянських органів влади й окремими радянськими діячами. Усі ці документи стосуються боротьби радянського режиму проти українського національно- визвольного руху у Західній Україні впродовж 1949–1959 рр. Книга у твердій обкладинці, 705 сторінок з англомовним резюме, примітками, індексом особових і географічних назв, списком скорочень та переліком документів і матеріялів.

Том 5-ий серії „Бібліотека" – „Довідник-пошуківець. Реєстр осіб, пов'язаних з визвольною боротьбою на теренах Львівщини (Без Дрогобиччини). 1944–1947", присвячений також 30-річчю „Літопису УПА".

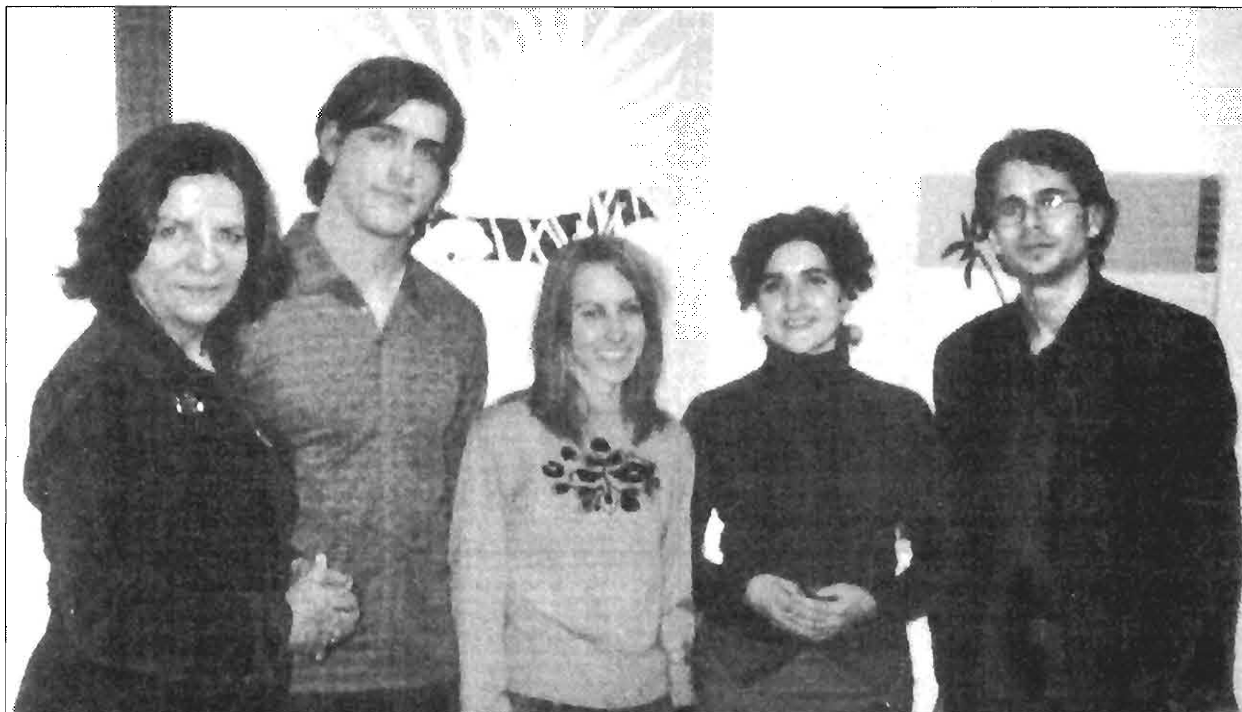
Цей збірник архівних документів особливо цікавий для тих, хто розшукує інформацію про долю своїх близьких і рідних, зниклих безвісти. Ці інформації подані у кожному гаслі реєстру за районами та реєстру прізвищ, де містяться головні ключеві дані про особу, яка була пов'язана з визвольними змаганнями.

Книга у м'якій обкладинці, 405 сторінок, з азбучним покажчиком скорочень і пояснень.

Нові книги „Літопису УПА", в ціні 25 дол., можна замовляти за адресою: „Litopys UPA", P. O. Box 97, Station „C", Toronto, ON. M6J 3M7, Canada. Електронна адреса: upa@allstream.ca

Іван Лико

Переможець конкурсу – мистець Руслан Трусевич

На світлині (зліва): Руслан Трусевич та Майа Джонсон, які отримали першу та другу нагороди імені Віри Хрептовської на міжнародній виставці УІММ, Аня Антонович і Коля Савицький – організатори виставки.

ЧИКАҐО. – 22-річний Руслан Трусевич, випускник Ґрінел-коледжу штату Айова, отримав нагороду імені Віри Хреповської у першому конкурсі студентів „Ювентус-2003", що проводився в Українському інституті модерного мистецтва.

Руслан Трусевич був одним із 12-ти студентів-випускників, котрі були вибрані з-поміж учасників міжнародного конкурсу, що проводився минулого року в Українському інституті на конкурсі праць з Канади та США, які представляли широку палітру стилів. Виставка робіт 12 студентів проводилася в Інституті з 19 грудня 2003 року по 24 січня 2004 року.

На відкритті виставки 18 грудня побувало більше, ніж 300 відвідувачів. Жюрі присудило першу та другу нагороди, а також грошову стипендію. Найвищу нагороду імені колишньої голови та спів-засновниці інституту Віри Хрептовської одержав Руслан Трусевич. Другу нагороду виборола Стейсі Майа Джонсон, випускниця Ілинойського університету в Чикаґо.

Руслан Трусевич – уродженець Чикаґо, представник третього покоління Українського інституту, котрий працює із „побутовими матеріялами" (армоване шкло, вінілові трубки і т. д.). Він перетворює їх на витвори мистецтва. Випускник „Рідної Школи", пластун. Руслан Трусевич двічі отримував нагороди виставки сальону студентської ґалерії „Фолкнор" за кращий експонат-ґрант з творчого мистецтва, а також мистецьку стипендію у Ґрінелі.

„Ювентус-2003" намагався відшукати розмаїття ідей, що приваблюють сучасних студентів-випускників, які присвятили себе вивченню мистецтва. Виставка частково спонзорується ґрантом губернаторської програми міжнародного мистецького обміну при Раді мистецтв Ілинойсу. Плянується повторення конкурсу в 2004 році.

Український інститут модерного мистецтва створено для пропаґування сучасного українського мистецтва та культури. Він служить мистецьким символом громади західньої частини Чикаґо, проводячи мистецькі виставки світового рівня, концерти, літературні читання, просвітницькі та культурні заходи. Для отримання додаткової інформації запрошуємо на веб-сайт: www.uima-art.org.

Марійка Кульчицька

Учні виступили з великим концертом колядок

ДІТРОЙТ, Миш. – Чудового зимового дня в неділю, 7 грудня, в церкві Непорочного Зачаття відбувся Різдвяний концерт учнів місцевих українських католицьких шкіл – в подяку українській громаді за підтримку і допомогу. На концерті були присутні високі гості, які прибули до Дітройту з нагоди відкриття та урочистого посвячення нових приміщень українських католицьких шкіл церкви Непорочного Зачаття: Митрополит Стефан Сорока, о. Діонісій Ляхович – протоархимандрит Чину Святого Василія Великого, о. Маврикій Попадюк – протоігумен Американської Провінції Чину Святого Василія Великого. На фото: під час Різдвяного концерту в церкві Непорочного Зачаття.

Христина Юзич

Вписи на літній семестр-2004 УВУ

МЮНХЕН, Німеччина. – Український Вільний Університет повідомляє, що до 7 травня тривають вписи на літній семестр 2004 року для навчання на факультетах україністики, філософічному та державних і економічних наук. Передумови допуску до студій в УВУ: закінчена вища освіта в акредитованому університеті, бездоганне знання української мови, добрі знання німецької або англійської мов. Потрібна документація: заява, автобіографія, чотири фотокартки, атестат про середню освіту (копія), дипломи про вищу освіту (копія).

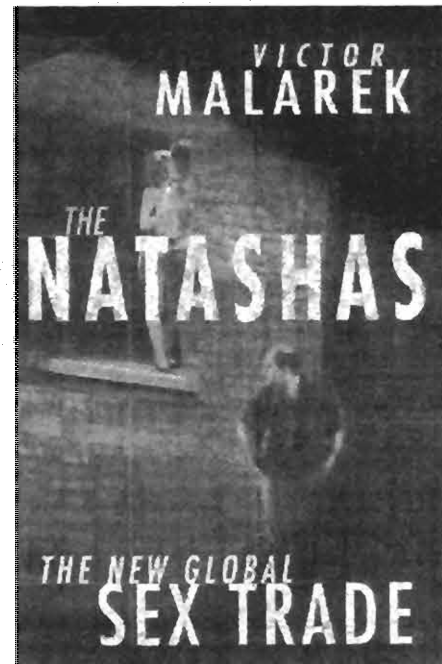
Виклади триватимуть від 10 травня до 30 липня. Інтенсивна сесія – від 21 червня до 30 липня. Сесія педагогічного інституту триватиме від 5 до 30 липня, а курси підвищення кваліфікацій за системою Монтесорі – від 21 червня до 30 липня.

Зголошення просимо пересилати на адресу університету: Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr, 15, 81679 Munchen, Deutschland. Тел.: 011 (4989) 999388-30 або 40. Факс: 011 (4989) 997388-50. Електронна адреса: kdx0101@mail.lrz-muenchen.de

Д-р Микола Шафовал

Віктор Малярек і „Наташі" світу

Віктор Малярек і обкладинка книжки „The Natashas – The New Global Sex Trade"

В жовтні 2003 року появилося в Канаді англомовне видання книжки „The Natashas – The New Global Sex Trade", яку написав журналіст українського походження Віктор Малярек.

Книжка, яка детально описує брутальну торгівлю жінками, швидко розпродалася (5,000 примірників), і тому випустили другий її наклад – 2,500 примірників. Очікується перевидання цієї книжки в США та Англії, розглядається можливість перекладу її українською мовою.

Видавництво „Аркейд" із головною квартирою в Ню-Йорку придбало право на видання „Наташ" в США і обіцяв книжку на осінь цього року.

В Лондоні видавництво „Візія книжок" поставило вже дату на появу публікації – червень цього року. Книжка, яка викликала широкий розголос і критику в канадській пресі, буде поширена саме видавництвом „Візія" в Англії, Ірляндії, Австралії та Індії.

В. Малярек, який є автором вже чотирьох книжок, сказав: „Наташі" – це була дуже важка до написання книжка. Але цю трагічну історію треба було подати до відома. Торгівля жінками і дівчатами – це світова криза людських прав і саме тому я написав цю книжку, маючи на думці міжнародних читачів. Тому я такий вдоволений, що вона дістає визнання в цілому світі".

В. Малярек заявив також, що він є зворушений до краю позитивною реакцією на книжку української спільноти в США і Канаді. „Численні організації і приватні особи в Канаді та США уважають за необхідне, щоб ці ж питання порушити як в окремих країнах, так і у світовому маштабі. Я особливо зворушений активністю організації „Поможіть нам – помогти дітям" проти торгівлі ними, що постала з ініціятиви Канадського Фонду 'Діти Чорнобиля' ".

Ініціятива опору проти торгівлі жінками є частиною широкої міжнародної акції „Припинимо торгівлю жінками", яку координують тепер українсько-канадські організації і поодинокі люди разом із поліцією в окремих місцевостях, жіночі організації Канади. Їхньою метою є спільне протистояння порушенням людських прав і моралі.

Згідно з позицією ООН, купівля і продаж людей з метою сексуального використання – це організована злочинність, що зростає швидкими темпами. Кожного року два мільйони людей у світі – в більшості жінки і діти стають жертвами такої торгівлі. Це є одне з найбільш непомітних порушень людських прав, тому більшість людей не знає про його існування.

В „Наташах" Віктор Малярек розповідає про трагічне життя поодиноких жінок і дівчат, яких полонила хвиля брутальної торгівлі. В. Малярек розкриває існування в Сербії осередків, де малолітніх дівчат з України, Молдови і Румунії готують до занять проституцією. Він подорожував у знищених війною Косові і Боснії, де побачив корупцію, до якої були причетні члени світової акції Об'єднаних Націй проти використання молодих жінок. Він відкрив скандальні ситуації в Европі, Ізраїлі і Північній Америці, де теж процвітає торгівля жінками. Він довів, що Інтернет зі сотками оголошень про публічні будинки є поважним чинником в поширенні торгівлі жінками.

О. К.

Вирішено...

(Закінчення зі стор. 1)

компаній, і представники ТНК просто настільки обережничають, що її позиції навіть на українському ринку зараз послабшали".

На питання, чи готові европейці використовувати трубопровід уже зараз, А. Рар зазначив, що ЕС буде „повільно реагувати" на рішення України. „Головне питання, що існує в нашій дискусії: кому потрібна каспійська нафта, що буде прокачана через трубопровід „Одеса-Броди". Адже не забудемо, що всетаки незабаром буде вибудований велетенський нафтопровід з Баку в Джейхан, куди йтиме головна нафта. Покищо Росія качає нафту на захід. Усі в очікуванні, що буде з Іраком. Тому я думаю, що швидкої нафти для України тут усе-таки не буде. Але згодом, я думаю, якщо нафтопровід дійсно запрацює, Україна зробить великий стратегічний крок до ЕС", – зазначив А. Рар. На запитання, чи був тиск европейських урядів на Кабінет міністрів України для ухвалення рішення на користь Европи, А. Рар відповів: „Якщо таке рішення прийняте було українським урядом, то тиск швидше йшов з боку Америки".

Польська сторона привітала рішення українського уряду щодо прямого використання нафтопроводу „Одеса-Броди". Про це заявив під час зустрічі з міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком голова Ради міністрів Республіки Польща Лєшек Міллер.

За матеріялами ЗМІ

Київський вчений на березі Гадсону

Ню Джерзі. Пекучий серпень. В один з вечорів, налаштувавши приймач на хвилю Радіо „Свобода" з Праги, чую назву програми: „Українська наука: життя на повні груди чи виживання?" та прізвища двох її гостей. Перше - добре відоме киянам: Сергій Комісаренко – академік, директор Київського інституту біохемії Національної Академії Наук, засновник першої лябораторії молекулярної імунології в Україні, колишній віце-прем'єр, колишній посол України у Великобританії. А друге – Костянтин Лященко – кандидат біологічних наук, колишній співробітник лябораторії цього ж інституту, нині директор наукових досліджень імунології туберкульози компанії „Chembio Diagnostics Systems" в Ню-Йорку.

Ба, – втішилась я, – та це ж чоловік моєї нової приятельки Людмили. І живуть вони в сусідньому Нюарку.

Почута бесіда зацікавила і збентежила. Як темою, так і особистостями, Костянтин Лященко – людина наша, з світовідчуттям громадянина України, що вже вісім років живе і працює на березі Гадсону.

Його колишній науковий керівник академік Сергій Комісаренко, який двічі відвідував свого колегу в Ню-Йорку і ознайомився з його науковими здобутками, назвав їх „вражаючими", його самого – талановитим вченим, якого національна наука і втратила, і водночасно придбала, бо взаємозв'язку з материнським інститутом він не втрачає. І це заінтриґувало мене найбільше.

Й ось розмова з Костянтином. Привабливий 45-літній чоловік, якого в товаристві його старшого 22-літнього сина сприймають інколи за брата. Спокійний, шляхетні манери істинного інтеліґента, вишукана українська мова. В родині, до речі, де троє дітей – студенти престижних американських університетів і приватної середньої школи, спілкуються виключно рідною мовою,

– Костянтине, розкажіть, будь ласка, як Ви сюди потрапили.

–В 1995 році прилетів з Києва в Кольорадо на наукову конференцію, і тут американські колеґи-імунологи запропонували мені працю в Ню-Йорку. Приїхав сюди з сім'єю, перших пять років працював в „Public Health Research Institute", а вже ось три роки – в діягностичній установі „Chembio Diagnostic Systems".

– Чим конкретно займалися і чого досягнули?

– Продовжив дослідження, яким займався в Інституті біохемії в Києві, а саме імунологією туберкульози, а ще конкретніше – випрацюванням швидкого методу його діягностики. Туберкульоза залишається великою світовою проблемою, оскільки смертність від туберкульози найбільша серед усіх бактеріяльних хвороб. Особливо жахлива ситуація в країнах, що розвиваються, у США ситуація з цим найкраща, бо тут діє добре налагоджена система контролі за туберкульозою. Одним з найважливіших компонентів цієї системи є раннє виявлення інфікованих. Мої дослідження спрямовані саме на вдосконалення методів діягностики туберкульози.

Працюючи в компанії, я отримав ґрант від Національного Інституту здоров'я у Вашинґтоні для створення нового швидкого тесту на туберкульозу. Таким чином, вдалося втілити власні ідеї, і тепер наші тести проходять клінічні випробування в більш як 10 країнах світу. Це буде новий комерційний продукт, доступний для бідних країн і, сподіваюсь, також для України.

Останнім часом займаюсь також проблемою СНІД-у, а саме випрацюванням нового швидкого тесту на одночасне виявлення СНІД-у і туберкульози з одного зразка крови.

– Чи були б можливі подібні досягнення в Києві?

– Ні. На науку там постійно бракує грошей. Уряд України байдужий до свого населення, зокрема до його медичних потреб. Мізерні кошти, як і раніше, розпорошуються по науково-дослідних установах - без врахування, хто чим займається. А ефективна американська ґрантова система фінансування конкретної наукової ідеї вперто іґнорується. Цілком відсутня гнучка система пріоритетів в науці. Як тільки з'явився новий смертельний вірус, що викликає хворобу SARS (гострий респіраторний синдром), Америка та Канада моментально зареаґували, надавши досить великі кошти на дослідження. В результаті за кілька місяців був розшифрований генетичний код цього небезпечного вірусу, що, в свою черґу, уможливило створення ліків або вакцин.

В Україні сьогодні такою стратегічною проблемою є СНІД, вона займає одне з провідних місць в Европі за темпами зростання числа інфікованих. А Одеса перебуває серед шести портових міст світу з найбільшою кількістю інфікованого населення. І коли ми в Україні економимо сьогодні на власних наукових дослідах, то завтра це виллється у величезні витрати – і економічні, і в розумінні здоров'я нації. Звичайно, можна скористатись світовими досягненнями, але це обійдеться ще дорожче.

– Який характер Ваших теперішніх зв'язків з Київським Інститутом біохемії?

– Таке відчуття, ніби я його й не залишав. Щорічно буваю в Києві, відвідую свій інститут, підтримую творчі зв'язки. Коли директор інституту академік Сергій Комісаренко відвідував нашу компанію в Ню-Йорку, я передавав йому зразки тестів на СНІД. Він демонстрував їх на Українському телебаченні. Правда, наші чиновники від медицини ними не зацікавились.

Нещодавно підготували спільний проект на отримання міжнародного гранту для випрацювання тестів коров'ячої туберкульози. Декілька разів я передавав дуже важливі імунобіологічні реактиви для проведення експериментів у Києві. Протягом останніх років надрукували в американському та европейському журналах дві спільні праці стосовно дослідів, які починали разом і котрі я продовжив тут. Для моїх колеґ це особливо важливо. Також підтримую звязки з науковцями Київського Національного університету, зокрема з нині відомим біологом Валерієм Поліщуком. Отже, звязки досить плідні...

... Потім ми довго говорили про Київ, про різні долі наших в Америці, про дітей, про наші дивні самопочуття, коли тіло – тут, а душа – там... З одного боку, Костянтин задоволений, що спробував свої сили в престижних лябораторіях Ню-Йорку і домігся успіхів, має можливість активно працювати, робить свій внесок в розвиток світової науки. А другий бік ситуації – ностальгія. Всі родичі, друзі, все коріння – там, а діти-паростки проростають вже тут. Тяжко людині без коріння... І все ж за будь-яких обставин можна залишатись корисним і Україні, і родині, і бути задоволеним, працюючи в ділянці, до якої маєш покликання.

Лідія Коваленко,
Кліфсайд Парк, Н. Дж.

Корпорація МІСТ MEEST представляє:

виступи зірок української естради
НАРОДНІ АРТИСТИ УКРАЇНИ
Михайло Мацялко
та
Марія Шалайкевич
гурт "СОКОЛИ"
та шоу-балет "Едельвейс"
у програмі "Усі ми прагнемо любові"

Соколи

11 лютого Гамільтон
Український
Культурний Центр
(905) 545-5645

12 лютого Віндзор
Аудиторія
св. Володимира
2000 Tecumsen Rd.East
(519) 258-5429,
п.Мицак

13 лютого Монтреаль
Дім Української Молоді
3270 Beaubien East,
Montreal, QC
(514) 630-9858,
Богдан Тимиць

14 лютого Торонто
Silverthorn Collegiate
Institute
291 Mill Rd.
Toronto, ON M9C 1Y5
(416) 587-1143

15 лютого Рочестер
Українська Православна
Церква Св.Покрови
3176 St.Paul Blvd.

18 лютого Вашингтон
місце проведення
узгоджується

20 лютого, 7 pm
Нью-Джерсі
Ukrainian Cultural Center
135 Davidson Ave.,
Somerset, NJ 08880
(908) 474-1100
(908) 474-1100

21лютого, 7 pm
Філадельфія
Ukrainian Educational
& Cultural Center
700 Cedar Rd.,
Jenkintown, PA 19046
(215) 663+1166,
(215) 469-0910

22 лютого, 5 pm
Нью-Йорк
Fashion Institute of
Technology
Seventh Ave., at 27th Street
New York City, NY
www.fitnyc.edu
(908) 474-1100

25 лютого Сіракузи
місце проведення
узгоджується

26 лютого Баффало
місце проведення
узгоджується

27 лютого, 7 pm
Клівленд
Ukrainian Church
6812 Broadview Rd.,
Clevelend, OH

28 лютого, 7 pm
Чікаго
Clemente High School
Western Division
Довідки в аґенції "Meest Media Chicago"
(773) 489-9225

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Лютий 2004 р., ч. 42

Історія пам'ятника Богданові Хмельницькому в Києві

Про створення пам'ятника гетьманові України Богданові Хмельницькому не раз писав ректор Київського університету проф. М. Максимович ще в п'ятдесятих роках XIX століття. Ідеєю зацікавився голова Київської археологічної комісії проф. М. Юзефович, який запросив до себе в гості 1868 року відомого російського скульптора Михайла Мікешина і подав йому думку про спорудження такого пам'ятника. Оглядаючи Київ, вони зупинилися на думці, що найкращим місцем для пам'ятника буде Софіївська площа, бо там кияни зустрічали як переможця над поляками Б. Хмельницького 27 грудня 1647 року.

Скульптор, повернувшись до Петербургу, зробив малюнок проєкту пам'ятника й вивісив його в своїй майстерні. Одного дня завітав до його майстерні російський цар Олександер II, який зацікавився пам'ятником лицаря на коні. Цареві ідея пам'ятника сподобалася. В 1870 році було створено комітет з побудови пам'ятника, який почав збирати кошти на його побудову. У зверненні писалося про великі заслуги Богдана Хмельницького, який врятував православ'я та приєднав Україну до Росії Переяславською угодою.

Пам'ятник в проєкті мав бути масивний. Під копитами коня, на якому сидів Б. Хмельницький з булавою в простягнутій руці, мали бути символи кінця польського панування – порване польське знамено та розірвані кайдани. Пам'ятник мав стояти на ґранітній скелі. На трьох його боках мали бути бронзові барельєфи Зборівської битви, Переяславської ради та зустрічі Богдана Хмельницького з киянами. Перед конем, нижче, мала бути група осіб, в середині якої кобзар співав та грав на бандурі, а його уважно слухали з одного боку росіянин і білорус, а з другого – українець і червонорус (так тоді називали українців з західньої України – галичан).

На скелі мало бути написано, що пам'ятник поставила Росія. Щоб поставити такий масивний пам'ятник, потрібно було зібрати більш як 145 тисяч рублів, що на той час було великою сумою. А крім того, проєкт пам'ятника не сподобався Олександрові II, а пізніше Олександрові III. Було вирішено поставити лише кам'яний стовп, на який примістити баского коня з вершником та насипати високу земляну могилу під ним. Інженери не радили робити земляних насипань, бо земля осуватиметься, а порадили обкласти постамент ґранітними плитами.

Від будови Миколаївського моста в Києві залишилося каміння, яке було подароване для пам'ятника. Ним обклали „козацьку могилу", яку й тепер бачимо в Києві. Пам'ятник відкрито й посвячено щойно 11 липня 1888 року. Деякий час на пам'ятнику був напис „Богдану Хмельницкому – Единая неделимая Россія". Площа, на якій стоїть пам'ятник, багато разів змінювалася, як і місце довкола його пам'ятника, де росли квіти і трава та були доріжки, а тепер все довкола викладено камінням.

Успіхи Фундації

В 2003 році старанням і коштом Фундації появилися друком чотири книги, дві з них – про голод 1933 року („Страта голодом" Семена Старіва та „Москва сльозам не вірить" (Василя Гришка), „Подвижник духу" Леоніда Бойка – про слідство та заслання письменника Бориса Антоненка-Давидовича та „Диявольська гра" Юрія Краснощока – про вбивства за кордоном та в СССР відомих українських політичних діячів.

Фундація виділила в минулому році понад 51 тисячу долярів на різні пресові органи в Україні, видання книжок, журналів, конкурс учнів української мови, сиротам та на інші потреби. Видання Фундації поширюють в Україні представники Фундації, „Смолоскип", журнали, централя і крайові організації „Просвіти". Протягом минулого року понад 150 осіб та організацій пожертвували на працю Фундації в Україні близько 24 тисяч долярів, за що ми їм щиро вдячні!

Фундація, окрім сторінки раз у місяць в „Свободі", видає дванадцятисторінковий бюлетень, який появляється раз на три місяці й висилається членам та жертводавцям Фундації та багатьом українським установам за кордоном та в Україні. До цього часу вийшло 13 чисел бюлетеня.

У грудні 2003 року управа Фундації провела нараду в Бона Ратон, на Фльориді, в помешканні подружжя Воскобійників. На цю нараду було запрошено попереднього голову Фундації Анатолія Лисого, який часто буває в Україні й добре обізнаний з трудноощами, проблемами та життям в Україні.

На нараді ухвалено бюджет на 2004 рік, вирішено, які видати в наступних роках книжки, як вшанувати 100-річчя Івана Багряного в Україні та в діяспорі, як спрямувати дальшу діяльність Фундації, щоб її вклад давав корисні наслідки. Також було розглянуто три кандидатури на вручення їм нагороди ім. Івана Багряного.

Згідно з законами США, кожних чотири роки членство Фундації має провести з'їзд, на якому має бути вибрана нова управа. Оскільки більшість членів, напевно, не зможе прибути на з'їзд, що має відбутися в кінці травня в околиці Чикаго, то більшість членів, які мають заплачені членські внески, візьмуть участь в перевиборах листовно.

Літературні новини з Полтавщини

До 70-річчя Голодомору

На Полтавщині продовжується акція гідного вшанування жертв голоду 1932–33 років. Для інформування найширших верств населення, зокрема молоді, про ті події молодіжно-патріотична організація Полтавщини (координатор – студентка Полтавського педагогічного університету Ганнуся Сазанська) за всебічної підтримки Комітету допомоги Україні з Ню-Джерзі (координатор Михайло Шульга) перевидає книгу „Тридцять третя сльоза". Всіх, хто має доступ до комп'ютерної системи, запрошуємо ознайомитися з книгою на сторінках Інтернету www. ukrainian orthodox church USA або org/new/Sazansky/html. За додатковими інформаціями просимо звертатися на адресу: Анатолій Сазанський, вул. Ведмедівка, 55, Миргород, Полтавська область, 37600 Ukraine.

Місія бібліотеки ім. Галини Король

До бібліотеки, яка носить ім'я відомої діячки української громади Америки Галини Король, завітав популярний письменник Юрій Дмитренко-Думич. Ознайомившись з книжковими фондами, він був приємно вражений розмаїттям літератури з усіх питань українітики і висловив думку, що така книгозбірня на Полтавщині є явищем унікальним.

Письменника зацікавив великий пласт дослідницької, наукової та художньої літератури, присвячений УПА.

Виходячи з того, що в бібліотеках на сході України література з цієї тематики практично відсутня, йшла мова про видання документального збірника про УПА.

Так бібліотека, створена зусиллями родин Королів, Нитченків, Борців, Коновалів та інших патріотів України, принесе користь рідній землі.

Список пам'яти

Відомий письменник і історіограф Полтавського краю Юрій Дмитренко-Думич у Глобинській друкарні видав дослідницьку працю „Повстанці" (збірник документів, спогадів, нарисів про повстанський рух в Україні 1920-их роках). Ця книга унікальна тим, що має список 908 прізвищ повстанських отаманів, ватажків, старшин та офіцерів армії УНР. В передмові автор пише: „Я стою тільки на початку безкінечного шляху відкриття героїчних сторінок українського повстанства. Впевнений, що хтось піде далі. Хотілося б, щоб це були наші діти чи внуки. Прикро, але ми до цього часу не знаємо імен багатьох з тих хоробрих і відчайдушних людей, котрі не покорилися більшовикам-окупантам".

Анатолій Сазанський

Після конференції в Урбана-Шампейн в Ілинойському університеті деякі учасники конференції зупинилися в Чикаго, де 22 червня 2003 року мали виступ перед українською громадою. На фото (зліва): Дмитро Штогрин, Олексій Коновал, Євстахія Штогрин, Іван Драч, Віра Боднарук, Дмитро Павличко, Євген Місило та Богдан Боднарук.

Дякуємо!

Від часу останнього числа сторінки Фундація надійшли пожертви від таких організацій та осіб: 3,000 дол. – **Фундація „Спадщина"** в Чикаго при банку „Певність", яку очолює Юліян Куляс (з них 1,000 дол. на потреби ТУМ-у (Товариство української мови), 500 дол. – **Український культурно-громадський осередок** в Клівленді (переслав Василь Пономаренко), 300 дол. – **Леонід Петренко** (з них 100 дол. для ТУМ-у), по 100 дол. – **Славко Линн, Іван Даниленко та Галина і Том Свічковські** в пам'ять брата Василя Колосюка, 75 дол. – **Роман Бігун**, 50 дол. – **Василь Пономаренко**, замість квітів на могили Олександра Скопа, Юрія Нагорного та Олексія Пошиваника, 25 дол. – **Євген Кальман**, 15 дол. – **Степан Ступак**, 10 дол. – **Софія Барусевич**, 5 дол. – **Данило Томацук.** Замість квітів на свіжу могилу Олександра Скопа, прислали пожертву: 110 дол. – **Валентина Лимончен-ко** та 100 дол. – **Анатолій Лисий**. Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами! У Фундації, адреса якої подана на сторінці, можна придбати майже всі видання Фундації, що вийшли в Україні чи діяспорі.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

УКРАЇНА І СВІТ

Проєкти „Смолоскипа" ґрунтовно захитали міт Переяславу

За останні роки, коли брутально зростав і утверджувався владний офіціоз, у різноманітних відзначеннях і ювілеях можна було спостерігати або відсутність будь-якого національного мотиву, або ж плазування перед т. зв. економічними інтересами й пріоритетами (які, як не дивно, постійно пов'язані переважно з фінансово-економічною експансією Росії). Згадаймо хоча б відзначення річниці Незалежности Української держави, яку усміхнено зустрічав на трибунах Майдану Незалежности новоспечений російський президент.

Поява збірника „Переяславська Рада 1654 року", конференції й круглі столи багатьох містах України здобули нечуваний відгук на телебаченні, в радіо, в пресі

Північний сусід, як засвідчує історія, навіть у скрутні часи ніколи не прагнув просто сидіти у себе вдома й облаштовувати власне життя. А отримуючи сильну та ефективну політичну владу – й поготів. Чим впевненіше Росія стоїть на ногах, тим більше вона звертається до власних традицій „великодержавности". Це, як правило, передбачає економічний імперіялізм і продуману політику культурної експансії. Одне й друге впевнено та успішно проводилося й проводиться в Україні.

Ідеологічні напрацювання у цьому напрямку не пропускають жодної цікавої історичної дати чи події. Російська, чи то пак, російсько-радянська державна машина, як відомо, має колосальний практичний досвід утвердження й поширення політико-соціяльних та історико-культурних мітів, що покликані обґрунтовувати та підтримувати необхідний політичний режим або колоніяльну політику. Такими шедеврами можна вважати міт про „Велику Вітчизняну війну", а також про одвічне прагнення українського народу до воз'єднання зі старшим братом.

Отож чи не вперше за останнє десятиріччя українське громадянство відгукнулося своєчасно на спланований акт культурно-ідеологічного тиску не банальною пубіцистичною чи вузькопублічною опозиційною критикою, а зі свого боку ретельно спланованою і вдало проведеною операцією на випередження.

Сюжет цієї історії надзвичайно простий. Росія скромненько вклонилася українській культурі позаминулого року (мовляв, і цього досить, ми й так самі вийшли з такою ініціятивою). А в 2003 році отримала дуже бажаний збіг обставин – Рік Росії в Україні збігається з неймовірно круглою датою колосального історичного факту – Переяславської Ради 1654 року. Це, знаєте, не просто інформаційний привід, а буквально патріотичний (національно-стратегічний) поклик до дії для російської державної адміністрації.

Банкова в Києві не підвела. Сцена друга: 13 березня 2003 року Президент України Леонід Кучма видає Указ „Про відзначення 350-річчя Переяславської ради 1654 року". Історичне значення цієї події для подальшої історії України, на думку президентської адміністрації, заслуговує на утворення окремого „високого" оргкомітету з підготування та відзначення ювілею (до офіційного державного Комітету увійшло 25 осіб – міністрів, академіків, депутатів Верховної Ради). Країна мусить зануритися у проведення різноманітних заходів (контрольованих Кабінетом міністрів, Радою міністрів АР Крим й обласними міськими держадміністраціями) – конференцій, книжкових виставок, конкурсів; прослухати низку спланованих радіо- і телепрограм. Все це щедро обіцялося профінансувати з державного бюджету – а в результаті, на державному рівні, НІЧОГО не відбулося, ані конференцій, ані виставок, ані конкурсів.

Без сумніву, практично в усіх історично-ювілейних датах української історії звучить певний „мажор трагізму" (Берестечко, Крути, Голодомор і т. д.). Ми вшановуємо переважно трагічних героїв і черпаємо у цьому оптимізм для свого теперішнього й майбутнього існування. Це українська специфіка – стверджують одні, інші – критикують за безхребетність та плаксивість українства. Проте ані те, ані інше не передбачалося в концепції офіційного святкування „Переяслава". Державний оргкомітет, який від початку „втратив голову" (Володимир Литвин своєчасно відмовився від цієї почесної місії, а на його місце був призначений Дмитро Табачник), звісна річ, не прагнув розгорнути помпезне відзначення українського історичного катаклізму під гаслом Шевченкового „як би знала, то в колисці задушила б..."

Натомість, свідоме громадянство не потребувало нагадування про ювілейну дату. Інша річ, що провідні науковці, національні політики та активні громадсько-політичні діячі подивилися на цей „Ювілей" під інакшим кутом зору. Процес осмислення ймовірно відбувався давно і в різних, скажімо, площинах. Проте саме, як не дивно, президентський Указ дав поштовх до опублічнення цих роздумів й, зрештою альтернативної інституціоналізації. Так виник альтернативний Оргкомітет (утворений 3 жовтня). Його кістяк утворили Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського Національної Академії наук України, Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України, Національний університет „Києво-Могилянська Академія", Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, Канадський Інститут Українознавчих Студій, видавництво „Смолоскип". Очолив Оргкомітет народний депутат України, академік НАН України Микола Жулинський – представник бльоку „Наша Україна" (який так само активно долучився до організації та проведення заходів, присвячених Переяславській раді). На одному з засідань Оргкомітету заступником голови було обрано члена-кореспондента НАН України Павла Соханя (ІУАД), секретарями – головного редактора „смолоскипівського" альманаху „Молода нація", кандидата історичних наук Ігоря Гирича та його колегу – Ярослава Федорука (кандидат історичних наук, ІУАД). До складу Оргкомітету увійшли д-р Віктор Брехуненко, д-р Вячеслав Брюховецький, д-р Ярослав Дашкевич, академік НАНУ Іван Дзюба, д-р Тарас Гунчак, голова видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич, д-р Зенон Когут, представник „Нашої України" Анатолій Луценко, д-р Юрій Мицик, письменник Юрій Мушкетик, поет Дмитро Павличко, виконавчий директор Міжнародного благодійного фонду „Смолоскип" Олег Проценко, голова Наукового товариства „Гуманітарна колегія" Максим Розумний, член-кореспон-

(Закінчення на стор. 18)

Квіти на могилах полеглих повстанців

Це діялося минулого літа. 30 серпня з групою українців з Перемишля ми виїхали на вшанування могил воїнів УПА, які загинули неподалік колишніх сіл Монастиря і Дикова на Любачівщині.

Починаючи з 1991 року, кожного року під керівництвом Дмитра Боґуша такі прощі відбуваються з участю близько около 500 осіб. Їдемо в переповненому автобусі українського підприємця з Перемишля Мирослава Сидора через Медику і Торки, Грушовиці, Гаї... Ген по правій стороні в недалекій віддалі знане село Кальників...

Переїжджаємо село Опака біля Любачева. Коли глянув я ліворуч, то з самого враження закостенів. Я не міг повірити, що чиясь рука, варварськи, в ніч з 5 на 6 серпня цього року запалила вогонь і вщент спалила українську церкву. Стояли стовбури згарища... Колишня Церква Різдва Пречистої Богородиці в селі Опака перестала існувати. Звичайно, польська влада злочинця не розкриє, бо вже з досвіду знаємо, що такі злочини замовчується і безкарно минають. Церква в селі Опака була дочірньою святинею Любачева, її побудували місцеві українські селяни в 1895 році. На той час жило в селі близько 500 українців, 100 поляків і 12 євреїв. Церквою до 1944 року завідував місцевий селянин Олександер Козенко, який помер в близькому селі Подемщині, на Чесанівщині, і там його поховали.

Жорстока рука зупинила життя багатьох українських храмів, не згадуючи вже, що в 1938 році уряд Польщі знищив 127 українських святинь на Холмщині і Підляшші. Решту завершила акція „Вісла". Напередодні 1000-ліття християнства в Україні появилася унікальна книга-альбом автора Олега Іванусіва „Церква в руїні". Вона була видана в Канаді у 1987 р. Книга з науковою точністю передала катастрофічний стан наших церков на Закерзонні.

Рік пізніше появилася ще одна книга під назвою „Церкви України – Перемиської епархії". Автори книг відвідали близько 700 церков в 650 місцевостях і з'ясували, що з 689 церков, які існували в 1939 р. в Надсянні і Лемківщині, 346 зруйновано, 245 захопили римо-католики, 60 церков уживають до несакральних цілей. В розпорядженні православних є 28 церков і 9 церков зберігаються, як архітектурні пам'ятки. Але від часу появи книг минуло понад 15 років. Час іде, святині вмирають...

Село Верхрата гарно розташоване серед лісів. Ми зайшли на місцевий цвинтар, помолилися біля спільної могили воїнів УПА, що були колишніми мешканцями села і загинули у повстанському війську. Зайшли до колишньої греко-католицької церкви, а тепер – костела, помолились і подалися на урочисту Службу Божу до маленької каплички, спорудженої десь десять років тому. Її правив Владика Петро Крик – апостольський ієрарх на Німеччину і Скандинавію. Коли закінчилася відправа, всі священики на чолі з владикою перейшли лісовою гущавиною на спільну партизанську могилу, в якій поховано 62 воїни УПА, які з 2 на 3 лютого 1945 року загинули в бою з військами НКВД, а пізніше до цієї могили поховано ще 10 воїнів УПА. На могилі спалахнули свічки, люди поклали букети живих квітів, як вияв шани до тих, хто не пошкодував свого життя за визволення свого народу від чужинецької окупації. На цьогорічну урочистість приїхали три повні автобуси з України, один – із західніх земель Польщі, один з Перемишля і надзвичайно багато легкових машин з різних закутків Польщі. Присутні слухали цікаві розповіді Романа Божика – голови ОУП з Грибенного про історичне значення могили в лісній гущавині та Дмитра Боґуша – колишнього воїна УПА, який доклав чимало зусиль і був суджений за те, що намагався побудувати пам'ятник на могилі своїх побратимів.

Присутні добре виконали свій обов'язок перед полеглими. Жодна українська могила не може бути забутою. З прикрістю мушу передати свій біль, якого я зазнав, оглядаючи знищену церкву в селі Дикові, а біля села, в глибокому лісі, бачив могилу 44 повстанців і ще сімох молодих хлопців, які загинули як українці в рамках етнічної чистки. Панахиду на могилі відслужив о. Василь Стойка – парох Ярослава. Присутні висловлювали побажання, щоб перепоховати полеглих на військовий цвинтар до Пикулич коло Перемишля. Нехай це буде нашою спільною даниною поваги і шани до них.

Ярослав Стех

То як писати: гривня чи ґривня?

КИЇВ. – Голова Національного банку Сергій Тигіпко 3 лютого повідомив, що найближчим часом Національний банк обере знак для офіційного символьного позначення національної валюти – гривні. Відібрані дві можливості: латинська літера „g", а другий знак подібний до латинської літери „u". Ця латинська літера „u" має бути перекреслена посередині двома вертикальними лініями. Зараз гривня має міжнародне літерне позначення „uah". Однак немає такого символу, скажімо, як USD чи британський фунт, чи евро, чи японська ієна. Але яка могла бути мотивація за обранням одних із фіналістів латинської літери „g" як символу гривні, адже це гривня, а не ґривня. Нагадаємо, що в російській мові буква „г" – це те саме, що українське „г", а того звуку, який ми передаємо буквою „ґ", в російській мові взагалі нема. Тобто С. Тигіпко знову вдався до старої радянської звички – перекладати з української мови на англійську через російську. Питання символу було порушене 5 лютого у програмі Радіо „Свобода", в якій брали участь журналісти Ірина Халупа і Ганна Стеців, а також народні депутати Генадій Руденко (СДПУ (о) і Микола Жулинський - академік („Наша Україна").

Подаємо стенограму радіопередачі.

Микола Жулинський: Якщо можна, дозвольте невеличкий відступ... Буквально вчора український гуманітарний ліцей проводив у Будинку вчителя зустріч з іншими учнями гуманітарних закладів України на економічну тему. Прийшов Сергій Тигіпко на цю зустріч. Я був дуже радий. Приємно, що він вибрав час і зустрівся з майбутнім України. Я там його особисто привітав з тим, що з'явилася нова купюра 50-гривнева. Чесно кажучи, тоді, коли я дивився телебачення, я не звернув увагу на те, що готує Національний банк для офіційного (міжнародного) символу нашої національної валюти. А тепер я справді здивований. Я ще раз і ще раз бачу те, що наша мовна культура на надзвичайно низькому рівні. Я можу вибачити звичайному обивателеві, але вибачити таке нерозуміння людям, які працюють над формуванням образу України, її символів, – це абсолютно недопустимо, тому що це гривня, а не ґривня, по-перше. По-друге, той другий знак „u" з двома рисочками може підходити цілком. Вона, мені здається, була б доречною, тому що вона перегукується з цим офіційним знаком України „укр". І „u" – гривня – це також, мені здається, було б більш доречно, ніж вставляти сюди латинську літеру „g".

Але тут є багато причин. Справа в тому, що ми вже 10 років б'ємося над тим, щоб затвердити якусь сталу редакцію українського правопису. Мені доводилося над цим працювати. Я зіткнувся свого часу з повним невіглаством багатьох журналістів, які не розуміли, в чому суть правописної реформи, які плуталися. І це плутали не тільки на рівні журналістів. Наприклад, мовна реформа і реформа правопису. То вони ставили знак рівності, що начебто хтось реформує мову, яка є живим організмом, яка постійно набуває нових якостей, збагачується, змінюється, вимагає певних внесень змін у правопис.

Тому те, що ми маємо сьогодні з літерою „г", – це є свідченням того, що ми й до сьогоднішнього дня не зуміли дійти до спільної думки і ввести в український правопис все, що стосується слів чужоземного походження. Сьогодні в нас пишуть „Гельсинкі" і „Хельсінкі", „гамбургер" і „хамбургер". І я думаю, що через те ми маємо ту плутанину, яка привела до такого парадоксу.

Ганна Стеців: Цікаво, а що думають молоді політики?

Генадій Руденко: Я думаю, що Микола Григорович – це людина, яка ввійшла в історію, тому що не кожен міністер візьме на себе відповідальність щось змінювати взагалі, бо більшість просто пливуть за течією. Тут я підіймаю руку на користь Миколи Григоровича. Безумовно, багато людей, багато урядів не займаються якимись змінами, а просто задовольняються тим, що існує, і підтримують свій рейтинг або свою популярність у масах. Я вважаю, що Микола Григорович взяв на себе деяку відповідальність, деяку критику, коли починав впроваджувати в свої часи, коли він був при владі, зміни до правопису, до мовлення. Не всі розуміють, можливо, Миколо Григоровичу, і я не все розумів, що Ви хотіли, але була масована атака на Вас. Тому вважаю те, що сьогодні відбувається з гривнею... Для мене, до речі, перед тим, як запросили на цю програму, тема була вже відома. Я вважаю, що треба запитувати перш за все у пана Тигіпка, який відповідає за цей напрямок. Мабуть, у нього є свої пояснення. Тому наша точка зору чи, можливо, моя точка зору буде тільки суб'єктивною. Вважаю, що це питання...

Ірина Халупа: Але, пане Руденко, чи Ви відчуваєте різницю у звуці: гривня і ґривня? Відчуваєте чи ні?

Генадій Руденко: Я відчуваю, але не впевнений, що саме так ставиться питання. Мені хотілося, коли я виступав не так давно в США на Асамблеї ООН, виступити українською мовою, але, вибачте, офіційною мовою ООН є російська. Тому треба багато працювати...

Ганна Стеців: Але ви добре знаєте англійську. Чому ви не виступали англійською?

Генадій Руденко: Я розумію, але я знаю її, вибачте, не так добре, щоб вільно можна було б спілкуватися.

Ірина Халупа: Пане Руденко, знайшлися б там і українські перекладачі.

Генадій Руденко: Я розумію, але, вибачте, є якісь писані, є неписані правила. Тому в даному випадку йде мова про писані правила. Тому...

Ірина Халупа: Але є міжнародно ухвалені правила транскрипції і транслітерації. Це визнано у всьому світі. Ними користуються дипломатичні служби, науковці. Чому це не можна запровадити в Україні?

Генадій Руденко: Мені здається, що мова йде, як в тому анекдоті, про песимістів і оптимістів. Ми чомусь намагаємося у всьому знайти подвійний чи потрійний текст. Знову лунають думки, що це ми під Росію робимо чи... Це ми робимо під себе. А запитувати потрібно у пана Тигіпка, який відповідає за Національний банк. Я вважаю, що це питання до пана Тигіпка. А ми можемо сказати свою точку зору. Комусь подобається, а комусь не подобається, але коли це є в компетенції Національного банку, то це його право. Ми його наступним разом або переоберемо знову, або не переоберемо за те, що він ініціював такий варіянт.

Ірина Халупа: А тим часом ви можете підказати йому щось, якщо побачите його.

Генадій Руденко: Я думаю, що він мав різні точки зору і чомусь обрав даний варіянт. Тому бажано такі речі, в першу чергу, адресувати до нього.

Ірина Халупа: Остаточне рішення буде ухвалювати правління Національного банку, якщо не до кінця цього тижня, то на наступному тижні. Але треба розрізняти між літерами, бо іноді бувають досить непристойні використання.

Ганна Стеців: Сьогодні зранку я прийшла в банк „Аваль" і мені сказали, що мене немає в комп'ютері, бо такого ім'я, як „Ганна", „нєт". Я запитую: „Як „нєт"?" „Нєт, єсть Анна". А я кажу також по-російськи: „Або Ганна". Але оскільки „Ганна" їм не звучить, то „Анна". А в мене в паспорті „Ганна", то мене просто немає в комп'ютері, і мій рахунок не може бути дійсним. Я витратила 20 хвилин, поки пояснювала, що я не змінюю свого імені. Вони мені сказали: „Харашо, ми вас направім".

Микола Жулинський: Я хотів сказати все-таки, що ні в якому разі не можна гривну з літерою "г" робити офіційним символом національної валюти. Ні в якому разі тому, що ми тоді вносимо колосальну, так сказати, диспропорцію або, як би сказати, такий хаос. Це поглибить плутанину і цього не можна робити, можна знайти будь-який інший символ, але для чого, я просто не можу зрозуміти.

Ганна Стеців: Мені здається, що за цим стоїть політика.

Ірина Халупа: Бо за радянських часів розстрілювали людей за літеру „г".

Генадій Руденко: Ой, за радянських часів і не за те саджали і розстрілювали, тому, дай Бог, щоб ми не повернулися до тих часів.

Літня школа в УКУ

ЛЬВІВ. – Український Католицький університет (УКУ) вдруге організовує Українську літню школу, яка працюватиме цього року з 17 червня по 3 серпня і матиме ширшу програму. Зокрема більше лекцій буде присвячено українській мові, також додаються два нові курси з політичної науки, які проводитиме Коледж ім. св. Томаса Мора Саскачеванського університету, Саскатун, Канада. „В центрі нашої програми – заглиблення в українську мову. Наші курси дешевші від інших і корисніші, адже ми знаходимося у Львові, найбільшому україномовному місті в світі. Цим Українська літня школа УКУ відрізняється від інших подібних програм", – сказав професор Джефрі Вилз, віце-ректор УКУ і координатор програми.

Кляснi заняття за інтенсивною програмою з української мови для початкового, середнього та підвищеного рівнів триватимуть 4-5 годин на день.

„На моєму курсі „Україна XX століття, – розповідає Наталія Шостак, доцент катедри релігієзнавства і антропології коледжу ім. св. Томаса Мора і одна з керівників програми, – студенти дізнаються про Україну не тільки з книжок. Я хочу, щоб вони відчули серцем, що таке Україна, і щоб послухали самих українців".

В 2003 році до літньої школи УКУ у Львові приїхали вісімнадцять студентів з різних країн світу – Канади, Німеччини, Латвії, Польщі, Румунії, Великобританії та США.

„Приїхавши в Україну вперше, я зрозуміла, що мені потрібна українська мова, – сказала Мая Волошин, американка українського походження.

Студентка Української літньої школи 2003 року Марія Мельник захоплено оглядає вишивки сільської жінки під час однієї з мандрівок.

Вона вже відвідувала Україну і навчала українських сиріт англійської мови. – Як не дивно, коли я росла, то багато не говорила українською мовою і навіть не любила її як другу мову, тому що мені не подобалося, що я мусіла завжди говорити нею вдома. Тепер я знаю, що українська мова багато значить для моєї тотожности".

Після закінчення програми Літньої школи УКУ М. Волошин визнала: „Я була вражена красою країни і її історією, яка справді є хвилюючою."

Заяви до Української літньої школи 2004 приймаються тільки до 15 травня.

За докладнішою інформацією звертайтеся на веб-сайт: www.ucu.edu.ua/uss, чи на адресу електронної пошти: ukrainiansummer @ucu.edu.ua, або пишіть на адресу: Українська літня школа, Український Католицький університет, вул. Свєнціцького 17, 79011 Львів, Ukraine, або телефонуйте: 380 / 322 / 40-99-40.

Матвій Матушак

Проєкти...

(Закінчення зі стор. 16)

дент НАН України Олег Романів, історик Микола Товкайло.

16 жовтня альтернативний Оргкомітет відбув свою прес-конференцію в УНІАН. Журналістам презентували збірник „Переяславська рада 1654 року" та проект „Переяславська рада: подія і наслідки (конференції та презентації збірника по Україні". Про колосальне видання, підготовлене до друку зусиллями кількох наукових інституцій, на зустрічі розповідали Павло Сохань, Іван Дзюба, Віктор Брехуненко та Ігор Гирич. Про задум обговорити та переосмислити Переяслав на рівні публічних дискусій говорили Микола Жулинський та Осип Зінкевич.

Але ще задовго до цього першими, хто відгукнувся конструктивно на президентський Указ, було подружжя Оксани і Ярослава Соколиків з Канади. За організаційною допомогою видавництва „Смолоскип" вони проголосили молодіжний конкурс під назвою „Що принесла Переяславська рада Україні?". 6 листопада в Будинку вчених відбулася урочиста церемонія вручення нагород переможцям.

Лавреатами стали Яніна Давиденко з Полтави (17 років), Олексій (14 років) та Андрій (20 років) Сидорчуки (Краматорськ Донецької області), Віталій Паздрій (16 років, Тернопіль), Людмила Гузевата (25 років, Харків), Леонід Крадажан (16 років, Симферополь), Надія Луців (24 роки, Івано-Франківськ), Микола (14 років), Неллі Холтобіни (15 років, Харків), Діяна Литвиненко (24 роки, Полтава) та Марина Усова (16 років, Кам'янець-Подільський).

Найближчим часом у видавництві „Смолоскип" з'явиться друком збірник цих школярських та студентських робіт, які досить прозоро і точно свідчать про рецепцію і сприйняття такої події, як Переяслав, молодою українською генерацією. При їх оцінюванні журі враховувало і віковий ценз, і самостійність мислення і, навіть, географію (адже, на жаль, навіть про Переяславську раду найважливіших, клясичних праць і розвідок в деяких місцях країни можна просто не знайти).

І саме для вирішення цього питання в межах великого переяславського проєкту був виданий збірник „Переяславська рада 1654 року". Цей збірник підготовлений до друку науковцями Інституту української археографії та джерелознавства, Наукового товариства ім. Шевченка в Америці та Канадського Інституту Українознавчих Студій. Головна мета збірника, за словами упорядників, полягає у тому, щоб привернути увагу дослідників і широкого загалу до тих аргументів, які доводять безпідставність переяславської легенди, а також утвердити сучасний стан вивчення цієї проблематики на основі національної історіографічної традиції. Цій меті була вдало підпорядкова структура книги: перша частина збірника – це класика української національної історіографії (М. Грушевський, В. Липинський, А. Яковлів, М. Драгоманов, О. Оглоблин, М. Брайчевський), той фундамент на якому варто було б, на думку укладачів, оперти подальші академічні дискусії і випрацьовувати сучасну українську рецепцію подій 1654 року; друга частина фактично висвітлює сучасний стан вітчизняної історіографії.

І справді, за дуже короткий час збірник засвідчив неабиякий інтерес громадськости до текстів, опублікованих у ньому. Високу оцінку також отримало видання загалом. Книга успішно поширилась по Україні. І навіть на одній з перших виставок, одразу після виходу її у світ отримала призове місце. На V Київській міжнародній виставці-ярмарку „Книжковий світ-2003" „Переяславська рада" дістала нагороду – „Срібний Нестор-Літописець", посівши перше місце на конкурсі „Книжковий дивосвіт України" у номінації „Краща книга про Україну".

Другим етапом великого проєкту були презентації та круглі столи в регіонах України, організовані видавництвом „Смолоскип" за підтримки блоку Віктора Ющенка „Наша Україна". Конференції під назвою „Переяславська рада: подія і наслідки" пройшли 13-14 жовтня у Харкові, 7 листопада у Переяслав-Хмельницькому, 11-12 листопада в Одесі та Миколаєві, 17 листопада у Запоріжжі, 4-5 грудня – Донецьку, 10-11 грудня – Дніпропетровську, 19-20 грудня у Кривому Розі, 23 грудня у Житомирі, а 24-25 грудня в Луцьку. Усі проведені дискусії відбувалися переважно в молодіжному середовищі. Така стратегія поликана була не лише загострити інтерес до цієї проблематики серед творчої молоді, але й виявити реальну картину розуміння та оцінки серед школярів і студіюючої молоді як подій 350-річної давности, так і їх відгук та проєкцію на сьогодення. Масштаби і широту обговорених на регіональному рівні питань можна прослідкувати хоча б на темах виступів учасників дискусій: „Міти української історії і політики" (Є. Золотарьов), „Третій вибір України" (М. Розумний), „Інтеграція для України: історичний досвід та нагальні проблеми" (В. Маслійчук), „Інтеграційна модель XVII століття і її значення для України" (Дмитро Прокудін), „Україна 1654-2004: обличчя лідерів" (Є. Булавка) та ін.

15-16 січня 2004 року відбулася міжнародна наукова конференція у Києві. Ця зустріч у Кловському палаці стала своєрідним завершальним акордом вищезгаданих заходів. Тут своє слово мали можливість сказати найкращі фахівці від історичної науки. Вони обговорили тему передусім з академічної точки зору. І слід сподіватися, що саме результати їхньої зустрічі стануть основою для подальшого утвердження (як на академічному, так і на громадсько-політичному грунті) саме української національної інтерпретації подій 1654 року.

Поява збірника „Переяславська Рада 1654 року", конференції й круглі столи у багатьох містах України здобули нечуваний дотепер відгук на телебаченні, в радіо, в пресі, тоді як державну позицію, згідно президентського Указу, ніхто і ніде не зважувався обстоювати (за винятком хіба що невеличкої групи російських шовіністів в Україні).

У чому ж наука цієї історії? А в тому, що з великого підлабузницького задуму влади залишилось тільки кілька абзаців у промові Президента під час закриття Року Росії в Україні (от якби він закінчився не лише символічно, а по можливості навічно), що відбулося 23 січня 2004 року в палаці „Україна".

Для свідомого українського громадянства, точніше – для всього українського громадянства України й діяспори (зрештою, воно мусить стати єдиним у своїх помилках і діях), ця лекція консолідації і плідної праці може стати за добрий приклад і настанову до дії.

Олег Проценко,
виконавчий директор
Видавництва „Смолоскип",
м. Київ

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Дивосвіт одеського мистця Юрія Коваленка

Ю. Коваленко. „Автопортрет“

НЮ-ЙОРК. – Коли з СССР стало можна виїздити на Захід, приятелі одеського художника Юрія Коваленка привезли з собою до США ряд його полотен. Так в Ню-Йорку з'явилося це живописне відлуння України. Понад сорок років творить в Одесі свій мистецький доробок Юрій Коваленко з Чернігівщини. Він народився в Прилуках у 1931 році, коли рідна земля стогнала від терору часів примусової колективізації і була на межі сталінського Голодомору. За віком Юрій не міг пам'ятати ті жахливі пережиття, але старші усе ж розповіли йому про страждання рідного народу. І видіння цього народного горя залишилось з художником на усе життя.

Вчився він на художньому факультеті Ленінградського театрального інситуту, де панувала досить вільна для того часу творча атмосфера. Але довкола панувала фальшива ідеологія радянського мистецтва, ніби соціялістичного за змістом і національного за формою. Насправді не було в ньому ні соціяльної справедливости, ні національного кольориту. Усе придушувалося і переслідувалося. Не дивно, що комуністична система вимагала від Юрія Коваленка казенної творчости на замовлення влади. Але мистець залишався вірним обраній темі – змалюванню рідної землі і її людей в правдивому освітленні. Залі виставок виявилися для нього зачиненими, але колеґи-художники, знавці живопису, українські патріоти дарували мистця визнанням і повагою. І він жив у власному, невідомому громаді світі, влаштовував виставки своїх полотен у підвалах, у передпокоях малих кінотеатрів.

Художник живе від своєї праці, а коли переривають його зв'язки з шанувальниками мистецтва, то жити йому дуже важко. Усе ж саме в ці нелегкі роки Юрій Коваленко створив чарівні полотна „Хата вдови“, „З базару“, „Гоголівський базар“, „Ой під вишнею, під черешнею“, „Весілля в Прилуках“. Рідне місто надихало його і саме йому присвячені картини „Собор в Прилуках“, „Базар в Прилуках“, „Прилуцькі фавни“.

Чутки про талановитого художника йшли Одесою і директор гарного кінотеатру „Родина“ на легендарній Молдаванці надав для виставки картин Юрія Коваленка велику залю. І кінотеатр заграв барвами його полотен. Ніби свіжим вітром повіяло з Одеси: щодня сотні одеситів приходили подивитися на картини мистця. Глядачів приваблювала емоційність передання, живописна енергія. Не мала фальшування і тематика полотен Юрія Коваленка: український ярмарок, народні гуляння. У його багатофіґурних композиціях життя вирує, в них живе душа народу, який він самовіддано любить. Буває, що й самого мистця з його розкішною бородою ми бачимо на картині – за мольбертом серед народного гульбища.

Ю. Коваленко. „Зима“

Але не тільки радощі є на його полотнах. У багатьох з них відчутний глибокий психологізм, філософське узагальнення. Картина „В сільській чайній“ – це щемлива розповідь про знедолене українське село. Великий провидінський дар є в картині „Голуба земля“ – самітній, беззахисний хлопчик на тлі спаленої землі. А це ж було задовго до чорнобильської катастрофи...

Слід сказати і про ориґінальну графіку мистця, у якій його могутній епічний дар поєднується зі світлим ліризмом і вишуканим кольоритом таких творів, як „На городі“, „Прилуцький пейзаж“, „Тиша“ та інших.

Коли це стало можливим, письменники надали Ю. Коваленкові під виставку свою резиденцію. Це був час тріюмфу мистця, за яким залишилися менш помітними проблеми його життя з родиною в тісній кімнатці на подвір'ї цигаркової фабрики, заваленому коричневим тютюновим пилом.

Багато творів Юрія Коваленка є тепер в Америці і було б добре влаштувати в Ню-Йорку виставку доробку талановитого українського мистця, щоб про нього знало більше амеиканців і українців в Америці.

Ісаак Вайншельбойм

Ю. Коваленко. „Сільська вулиця“

Внесімо щось нове у Шевченківські дні

Р.Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Цими днями в центрах української діяспори на усіх континентах прерізні святкові комітети закінчують свої пляни для відзначення Шевченківських днів: цього року вони припадають на 190-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка. А в Києві десь тепер виготовляють остаточний список цьогорічних лавреатів державної нагороди ім. Т. Шевченка.

Я згадав про Шевченка, коли прочитав про цьогорічний банкет шотляндської діяспори у Вашінгтоні, яка відзначала 245-ту річницю з дня народження улюбленого шотляндського поета Роберта Бернса (Burns). Він народився 25 січня, і того дня шотляндці в різних кутках світу одягають свою національну ношу, але збираються не на академію чи концерт з рефератом, а на бенкет. А на бенкеті обов'язково подають „ґаґґіс"– страву, яку усі шотляндці з задоволенням смакують, а нешотландці дивуються „як таке можна їсти". Я виростав серед шотляндської діяспори в Канаді, і мої товариші-середньошкільники не переставали розповідати про свої традиції, про Роберта Бернса і про бенкети на його честь. На таких імпрезах „ґаґґіс" вносили як реліквію, під звуки шотляндських дуд. Англійці і сміються з „ґаґґісу", і дивуються, як його можна їсти. Але це англійці. Нас, українців, ця страва не мала б дивувати: „ґаґґіс" – це свого роду комбінація нашого сальцесону і кишки-кашанки. Зрештою, і наші вареники, які нині досить популярні в Америці, колись дивували сусідів. „Картопля завинена в тісто?" – з подивом казав моїй двоюрідній сестрі один філядельфійський підліток, який ще не встиг виробити смаку до українських вареників.

А Роберт Бернс, безумовно, полюбляв „ґаґґіс". Він народився, правда, не кріпаком, як Шевченко, але селянином-бідняком, 55 років раніше від Шевченка, а помер десять років молодшим (Бернс помер коли йому було 37 років; Шевченко – у 47).

Леся Українка й Іван Франко перекладали Бернса на українську мову. Шевченко вважав його великим, а в „Українській Радянській Енциклопедії писано, що Бернс вміщався і в колишню совєтську ідеологію, яка бачила його як борця за права пригніченого народу.

Шотляндці, як і ми, величають св. Андрія Первозваного своїм патроном, і Андріївський хрест є частиною їхнього прапора. Взявши все це до уваги, я подумав, а чи не варто б нам позичити у шотляндців спосіб святкування нашого поета число 1?

Ні, я ні в якому разі не пропоную цього року відкладати запляновані „академії" і зібрання біля пам'ятників Шевченкові. Але в майбутньому можна б поекспериментувати. Справа в тому, що протягом багатьох десятиріч ми перетворили святкування шевченківських днів у рутинну повинність. Тре' йти на „академію", навіть якщо вона не буде цікава. Треба бодай раз на рік заспівати „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте". Але ж українці врешті кайдани порвали, 13 років тому, і пора тішитись і веселитись тим, що Бог дав нам Шевченка.

Я також ні в якому разі не пропоную заборонити наукові доповіді чи публікації наукових досліджень про Шевченка. Коли, наприклад, з доповіддю про Шевченка виступав покійний професор Юрій Шевельов (якого, до речі, ні совєтська, ні незалежна Україна довгі роки – майже до його смерти – не відзначала шевченківською нагородою), то таку доповідь можна було з приємністю слухати і в зимових місяцях року, і в літню спекоту. В галузі шевченкознавства ще можна працювати не одному науковцеві. І вони працюють. Шевченкознавство – цілина, писала колись Ліна Костенко, правда, з іронією, але це було сказане в контексті совєтського, казенного шевченкознавства.

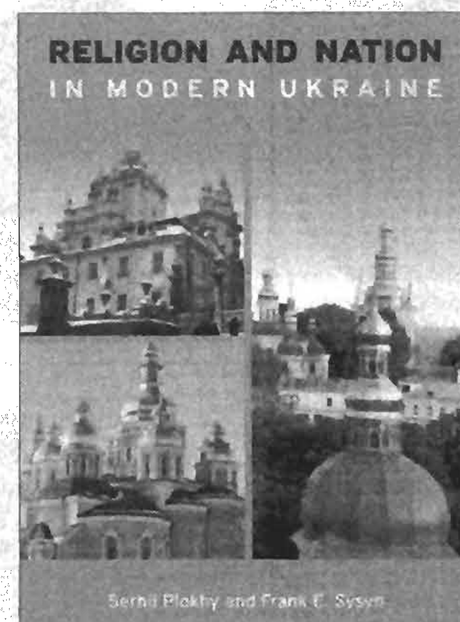
Мені йдеться про зміни у способах відзначення дня народження Тараса Шевченка. Чому б не величавим святковим банкетом – без рефератів, але з тостами вдячности за те, що ми також мали свого Роберта Бернса? Ну, так, як відзначаємо свої дні народження, з помпою.

Серед організацій, які влаштовують банкети в день народження Роберта Бернса, є шотляндські Товариства св. Андрія. У нас братства св. Андрія Первозваного переважно пов'язані з церковними справами. Зате у нас є Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ) з його нині гльобальною організаційною структурою. Уявіть собі таке: 9 березня якогось там року (та навіть 2005-го), в Нью-Йорку і Вашінгтоні, в Торонто, Отаві і Вініпегу, в Санкт-Петербурзі і Алмати, Аделаїді і Буенос-Айресі, ну й, звичайно, в Києві, Львові і Харкові відбуваються величаві бенкети для відзначення дня народження Батька Тараса! Таким чином, можна б спом'янути його „не злим, тихим словом" і зібрати не одного цента на якусь добру ціль – приміром, на наукові і культурно-громадські потреби того ж НТШ. Все це гучно і весело, без сліз. І я гадаю, що сам Шевченко моргнув би на це схвально. Він не був проти великих прийнять.

НОВІ ВИДАННЯ

Книжка з питань релігії та нації в Україні

У серпні 2003 року Видавництво Канадського інституту українських студій випустило збірку одинадцяти есеїв Сергія Плохія та Франка Сисина на 232-ох сторінках, під заголовком „Religion and Nation in Modern Ukraine" („Релігія та нація в модерній Україні").

Д-ри С. Плохій і Ф. Сисин написали свої праці на ці теми у 1983–99 роки. Вони почали свої дослідження у ті часи, коли Схід і Захід ще були розділеними так званою „залізною завісою". Д-р Ф. Сисин був професором Гарвардського університету, а д-р С. Плохій викладав у Дніпропетровському університеті в Україні. Від початку 1990-их років обидва науковці займають наукові посади при Канадському інституті українських студій. Різнобічність освіти та досвіду обох науковців становлять основу їхніх відмінних наукових зацікавлень та поглядів й урізноманітнюють цей том.

Більшість аналізи, яка подана в книжці, стосується ставлення східних християн України до виклику національної ідеї. Книжка розглядає історію і сучасний стан православної та греко-католицької громад України у контексті модерного українського національного відродження кінця ІХ та початку ХХ століть і відновлення української національної свідомости при кінці 1980-их та на початку 1990-их років.

Серед тем, які обговорюють автори, – питання формування модерної української релігійної культури; вплив традицій Київського патріярхату на рух за українську автокефалію; формування Української Греко-Православної Церкви в Канаді у порівнянні до формування національної ідентичности в Україні; роля міжнародного чинника у знищенні радянським режимом Української Греко-Католицької Церкви в 1946 році; відродження Української Автокефальної Православної Церкви в СРСР (1989–1991); роля Московського патріярхату в незалежній Україні на початку 1990 років; боротьба за створення Українського Католицького патріярхату в Україні на початку 1990-их років, а також стосунки держави і Церкви у сучасній Україні.

Ця книжка є необхідною для будь-кого, хто зацікавлений в історії України чи в питанні стосунків держави, Церкви й нації у Східній Европі ХХ сторіччя. Для студентів, які вивчають питання взаємодії держави, нації та релігії, Україна становить одну з найважливіших дослідницьких ділянок. Зі своїми мешканцями, число яких перевищує цифру сорок вісім мільйонів, Україна займає друге місце за числом населення серед країн, які утворилися після розпаду колишнього Радянського бльоку. В Україні знаходиться одна з найбільших православних громад у світі. Поруч з мільйонами православних віруючих тут існує понад три тисячі церковних громад українських греко-католиків, що становлять найбільшу в світі церкву східного християнства, об'єднану з Римом.

Поява в світ книжки „Religion and Nation in Modern Ukraine" була уможливлена завдяки підтримці Програми дослідження українських церков Канадського інституту українських студій при Альбертському університеті, а також завдяки щедрости родини Скоп (у пам'ять про Костянтина Гордієнка), Канадської фундації українських студій, Союзу українських самостійників (СУС) в Едмонтоні та Канадської Фундації СУС.

Вартість книжки – 27.95 дол. (м'яка обкладинка) і 39.95 дол. (тверда обкладинка). Замовлення можна надсилати електронною поштою (cius@ualberta.ca), телефоном (780) 492-2972, факсом (780) 492-2973 або звичайною поштою за адресою: CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2E8, Canada.

КІУС

Десятирічний ювілей Київської симфонічної оркестри

СІНСІНАТІ, Огайо. – У кінці минулого року, святкуючи свій 10-річний ювілей, Київська симфонічна оркестра і хор з тієї нагоди мали турне в США. Київську симфонічну оркестру і хор організував американець Роджер МекМурін після свого приїзду в Україну в 1993 році. Р. МекМурін виріс у сім'ї християнського проповідника. Музичну освіту одержав в Університеті Олівет Назарін, а аспірантський ступінь здобув в Університеті штату Огайо. Свою музичну кар'єру Р. МекМурін розпочав як учитель початкової школи, згодом був цілий ряд інших музичних посад, аж до 1993 року. Програмами концертів Р. МекМурін ширить на Заході красу української музики і пісні, а в Україні – музику Заходу.Його організація також допомагає у прохарчуванні вдів і вдівців, утримує дитячі клюби та допомагає сиротам і дітям, в яких немає батька. Ті, котрі мали нагоду побувати на концерті Київської симфонічної оркестри і хору, твердять, що їхні концерти були захоплюючими, неперевершеними.

На фото: провідні виконавці Київської симфонічної оркестри

З. Лев Мельник

На вшанування Бориса Гмирі

У серпні-вересні 2003 року громадськість України відзначила 100-річчя від дня народження геніяльного співака Бориса Гмирі, чиє ім'я в 1962 році внесено у міжнародну енциклопедію „Who is Who?", а в 1992 році включено до списку ста найславетніших українців за 1000-літню історію України.

Цю знаменну дату відзначила ЮНЕСКО, яка в своєму посланні учасникам ювілейного вечора (16 вересня 2003 р.) в Національній опері України зазначила: „Борис Гмиря належав не лише Україні, але і світовій культурі в цілому. Вокальна спадщина співака є неоціненним внеском у скарбницю світового виконавського мистецтва. Його філософські та епістолярні праці також становлять велику цінність для світової культури".

Для увічнення пам'яти Бориса Гмирі заплановано спорудити йому пам'ятник коштами українського народу у центрі Києва, на Европейській площі, біля Національної філармонії України, в якій співак давав свої знамениті концерти.

1-12 листопада 2004 року заплановано провести Перший міжнародний конкурс вокалістів ім. Бориса Гмирі. Все це потребує великих коштів, і тому ми звертаємося по допомогу до світового українства, людей, небайдужих до своїх видатних діячів культури, зі закликом – підтримати ці благородні акції. Імена жертводавців на ці шляхетні справи будуть опубліковані у спеціяльних виданнях. За інформацією щодо пожертв можна звернутися на адресу фонду: Хрещатик, 15/33, Київ, 01001 Ukraine. Тел.: 011-380-44-229-17-07.

Ганна Принц,
президент Фонду

Обкладинка компакт-диску зі співом Бориса Гмирі, випущеного у 2002 році.

Максим Брилинський - гордість Львова

У цікавому і дбайливо редагованому журналі „Просвіта", що виходить у Львові від 1996 року, як часопис обласного об'єднання Всеукраїнського товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка, вміщено інформативну статтю про молодого скрипаля – львів'янина Максима Брилинського.

М. Брилинський походить із добре відомої музичної родини. Його мама – лавреат національного конкурсу піяністів і професор Львівської музичної академії, батько – доцент Львівської Політехніки і активіст хору „Орфей", а дідусь-скрипаль 25 років працював концертмайстром симфонічної оркестри.

Отож немає що дивуватись, що Максим від дитинства любив музику. Вже у п'ять років він був учнем музичної школи-інтернату ім. С. Крушельницької і під оком педагога Лариси Олексів опанував гру на скрипці.

Маючи дев'ять років, став лавреатом скрипкового конкурсу, десятирічним виступав уперше зі симфонічною оркестрою Львівської філармонії, а відтак став дипломантом міжнародного конкурсу скрипалів. На талановитого хлопчину звернули увагу у Віденському університеті музики і посприяли здобуттю для Максима міжнародних стипендій для поїздок на фестивалі, конкурси, майстер-кляси і безкоштовну науку.

Як 14-літній учень, Максим став студентом Віденського університету музики, переміг на міжнародному конкурсі юних скрипалів у Словенії в 1999 році, а через рік отримав першу нагороду на конкурсі міжнародної академії „Прага–Відень–Будапешт" за найкраще виконання музики XX століття. У 2001 році Максим закінчив екстерном Львівську музичну школу-інтернат ім. С. Крушельницької і отримав спеціяльну відзнаку за особливі успіхи в музиці.

Особливим успіхом молодого скрипаля стало здобуття першого місця в Міжнародному конкурсі молодих скрипалів ім. Є. Менухіна у Франції в 2002 році. До участи зголосилося понад сто скрипалів з цілого світу. До фіналу відібрали чотирьох найкращих, а серед них – Максима. Фінал відбувся саме в день 17-річчя Максима. Вперше в історії цього конкурсу честь стати лавреатом припала скрипалеві з України.

У жовтні 2002 року наш львів'янин здобув ще вищу нагороду. У Генуї, на конкурсі молодих скрипалів, він посів друге місце і мав спеціяльну нагороду як наймолодший учасник конкурсу.

Тепер він є одночасно студентом Віденського університету музики і Львівської музичної академії ім. Лисенка. Він володіє вільно англійською і німецькою мовами. Перед ним відкривається майбутнє бути скрипалем світової слави. В одному з інтерв'ю Максим, однак, сказав: „Прикро, що стільки талановитих українців їдуть за кордон і так багато не повертається. Гадаю, Україні будуть потрібні майстри високої кляси. Хочу після навчання за кордоном повернутися в Україну".

О. Кузьмович

СПОРТ

Олімпіяда - 2004

Національний Олімпійський комітет України й оргкомітет 28-их Олімпійських ігор в Атенах 6 лютого уклали угоду про проведення в Києві одного з етапів міжнародної естафети Олімпійського вогню. Документ від української сторони підписав у Києві прем'єр-міністер країни, президент НОК Віктор Янукович, який сказав, що для участи в Олімпіяді в Атенах Україна вже має 169 ліцензій. Вже затверджені зразки офіційної цивільної уніформи для членів української делеґації на Олімпіяді-2004.

* * *

В Будинку офіцерів Південного оперативного командування Сухопутних військ України, в Одесі, 3 лютого на засіданні спортивного комітету з підготування до XXVIII Олімпійських ігор 2004 року у грецьких Атенах було підбито підсумки фізичного вишколу та спортивної діяльности у 2003 році. На засіданні зазначалося, що у минулому році військові спортсмени Південного оперативного командування здобули на чемпіонатах та змаганнях за чаші світу 20 золотих, 23 срібних та 26 бронзових нагород. Двом армійцям було присвоєно почесне звання Заслужений майстер спорту, ще двоє стали майстрами спорту міжнародної кляси.

* * *

Чоловіча збірна України 26 січня на чемпіонаті Европи з ручного м'яча, який проходив в Словенії, поступилась у двох перших іграх збірним Швеції та Росії, у вирішальній грі за право вийти до наступного кола, після чого програла команді Швайцарії і завершила свій турнірний шлях на першості континенту та боротьбу за путівку на Олімпійські ігри. Крім збірної України, свій виступ на першості Европи припинили команди Португалії, Ісляндії та Польщі. Боротьбу за медалі продовжать збірні Росії, Швеції, Швайцарії, Данії, Еспанії та Хорватії, що склали першу групу.

Бокс

Британець Ленокс Льюїс на скликаній 6 лютого в Лондоні прес-конференції оголосив про завершення своєї кар'єри на професійному рінгу. Він став першим боксером-важкоатлетом за останні майже 50 років, що іде з боксу в ранзі діючого чемпіона світу. „Сьогодні особливий день у моєму житті, – заявив 38-річний Льюїс. – Бій 21 червня 2003 року був останнім у моїй професійній кар'єрі". В цей день Льюїс захищав титул чемпіона світу за версією „WBC" проти українця Віталія Кличка і переміг технічним нокавтом у 6-му равнді. Після червневого бою був призначений бій-реванш між Льюїсом та Кличком, однак двобій 7 грудня не відбувся через відмову британця, який, за його словами, ще не встиг відновити форму. Що стосується дальшого розвитку подій у професійному боксі після відходу Льюїса, то найближчим часом „WBC" відбере пояс чемпіона у суперважкій вазі у Льюїса і призначить бій за вакантний титул. За логікою, за цей титул мають сперечатися українець Віталій Кличко та південно-африканець Корі Сандерс.

* * *

Українські боксери Тарас Біденко та Андрій Котельник, які виступають за німецький клуб „Юніверсіюм", 4 лютого здобули свої чергові перемоги на турнірі в Каракасі (Венесуеля). А. Котельник, який виступає у першій напівсередній вазі, у 8- раундовому поєдинку за точками переміг аргентинця Альберто Годоя. Ця перемога стала 21-ою на професіональному рингу для А. Котельника. Тарас Біденко, який виступає у важкій вазі, у першому равнді технічним нокавтом виграв в бразильця Едгара да Сільва. Для Т. Біденка - це сьома перемога при одній поразці.

Джудо

Українка Людмила Луснікова виборола 4 лютого третє місце на міжнародному турнірі у Софії, де у фіналі поступилася польській джудоїстці. Українці до травня боротимуться за олімпійські ліцензії, володарі яких визначатимуться за результатами турнірів за два останні роки.

Лещата

У французькому Ля Клюз на етапі Чаші світу 6 лютого завершилися перегони вільним стилем на 10 км у жінок. Українка 29-річна Валентина Шевченко виборола 5-те місце, але продовжує йти на третій сходинці у загальному заліку Чаші світу після 15-ти гонок. За 5-ту позицію українка отримала 45-ть залікових очок. З жовтня по грудень 2003 року В. Шевченко виступала блискуче, отримавши дві перемоги на етапах Чаші світу, тричі взявши „срібло" та двічі закінчила змагання на третій позиції.

Плавання

На мажорній ноті 2 лютого пройшов етап Чаші світу у Ню-Йорку для українки Яни Клочкової. Українка, яка виступала на трьох відстанях і виборола дві золоті та одну бронзову медалі. Ще дві медалі на американському етапі Чаші світу здобув Сергій Фесенко, який двічі підіймався на п'єдестал пошани у вільному стилі. Наступний етап Чаші світу пройде в Ріо-де-Жанейро з 6 по 8 лютого. На цьому етапі від України змагатиметься лише Яна Клочкова.

Футзал

Збірна України з футзалу, яка у цьому році добилася права виступати у фінальній частині чемпіонату Европи 2005 року, а восени цього року поборється за медалі світового чемпіонату в Таїланді, входить до першої десятки найсильніших футзальних команд планети. У оцінці кращих команд світу українці 4 лютого посіли 9-ме місце, а в Европі підопічні тренера Геннадія Лисенчука – сьомі. Очолює список кращих збірна Бразилії.

За що діти люблять Україну

Тимко Бутрей, який живе в Бервіку, Па., народився в селі Боберці Турківського району на Львівщині. Він рано залишився сиротою, рано почав заробляти собі на життя. В роки війни неповнолітнього Тимка Бутрея вивезли до Німеччини, звідки він виїхав до США. Тепер він часто відвідує рідне село, допомагає дітям-сиротам, а також школі. Тимко Бутрей запропонував провести конкурс на кращий учнівський твір „За що я люблю Україну". На конкурс надійшло 44 твори. Ось уривки з деяких із них.

„Я люблю Україну за те, що народилася у цьому краї невимовної краси, що можу любити бездонні озера і річки, вдивлятися у безмежну синь її неба, гордитися славним минулим. Потрібно докладати усіх зусиль, щоб взаємини між людьми були добрими і щирими, бо тільки доброта породжує доброту, щоб між людьми не було заздрості, щоб кожен прагнув зробити щось гарне для своєї Батьківщини. І тільки тоді перед нами постане нова Україна – країна любові, доброти та прибутку!".

Світлана Писанчин,
сьома кляса.

* * *

„Люблю України кохане небо", – писав В. Сосюра. Його блакить над золотавим морем пшениці – ідеал душі людської, символ єдності гармонії, всього прекрасного, що тільки може бути на нашій землі, на рідній Україні. Від нього українці завжди чекали Божого благословіння, просили вільного і щасливого життя на своїй Батьківщині. Рідний край ми повинні любити щиро і віддано, бо як писав один поет: „і в щасті мить і у негоді", хоч іноді і не вистачало сили, щоб оборонити його від численних ворогів. Але попри всі негаразди, яких зазнавала Україна, наші предки зберегли свою мову, культуру і рідну землю, а ми все це повинні плекати і поповнювати, бо у красі нашої Батьківщини наше безсмертя".

Руслан Кузьмак,
восьма кляса.

Гелена Комарницька,
м. Турка, Львівської обл.

* * *

„Не любити тебе, Україно, не піклуватися про тебе – гріх, бо ти наша мати, любов до тебе не згасне ніколи. Багатство України – це золоті пшеничні лани. Ось чому на нашому прапорі є жовтий колір, який символізує безмежні лани з пшениці, другий колір на прапорі – блакитний – це чисте небо небо України. Любити свою Батьківщину – це значить прагнути ще вище піднести її велич".

Олена Яворська,
четверта кляса.

* * *

„Мабуть, однією з найславетніших сторінок історії України є козацька слава, яку довго намагалися замовчувати, але все одно пам'ять про неї передавалася від одного покоління до наступного в народних піснях, легендах, вона жила у свідомості людей, викликала повагу і захоплення.

Просторими полями України неслися орди половецьких, татаро-монгольських та фашистських завойовників. Сотні міст та сіл багато разів були спалені і знищені, але вона завжди вставала із руїн, відроджувалася.

Ми – молоде покоління – маємо берегти й любити її. Ця любов не повинна бути бездіяльною. Слід зробити все, щоб примножувати багатство й красу рідної землі".

Степан Яворський,
восьма кляса.

Кіно з України - цікаве і повчальне

Київська кіностудія „Київнаукфільм" свого часу мала потужне виробництво і випускала кінофільми найвищої якости. Відмінна режисура і висока технічна реалізація творчих задумів – ось почерк „Київнаукфільму". Тепер фільми цієї студії можуть побачити глядачі в США і Канаді. Наприкінці 2003 року компанія „Євшан" (Монреаль) підписала угоду про співпрацю з київською фірмою „Сінемасервіс " - одним з основних партнерів „Київнаукфільму", що тепер називається „Національна кінематека України".

Фільми можна замовити телефоном або через Інтернет. Серед них „Історія українського козацтва" у п'яти частинах, що розповідають про утворення козачих полків, перших гетьманів, морські походи на човнах-чайках, перемоги під керівництвом гетьмана Богдана Хмельницького.

Збірка „Останні лицарі" містить 5 фільмів, в яких розповідається про зародження і тактику боротьби УПА, проголошення Української Народної Республіки та бій під Крутами, рух Січових Стрільців в Галичині, створення організацій „Сокіл" та „Пласт". „Народні звичаї та обряди"– цікава розповідь про народну майстерність, фолкльорні співи та старовинні обряди. „Під знаком біди" – дві стрічки розповідають про страшні події Голоду 1930-их років. Касета „Повернута самостійність" має три фільми: „Справа про воз'єднання" (про радянську інтерпретацію возз'єднання з Росією), „Пристрасті навколо символіки" (символіка від часів Київської Русі до наших днів) та „Повернута самостійність" (про референдум за незалежність України та першого Президента Леоніда Кравчука). У трьох фільмах подані історії життя Михайла Грушевського, Симона Петлюри та Володимира Винниченка.

Також „Євшан" має можливість розповсюджувати в Америці фільми „Народне мистецтво, вишивка та секрети української кухні", „Моя адреса – Соловки", „Козак - душа правдива", „Таємниці українських символів та орнаментів", „Україна. Від дисиденства до незалежности", „Українці. Віра", „Українці. Надія", „Благославляю і молюся . Життя та діяльність Митрополита А. Шептицького" .

DVD та відеокасети можна замовляти в компанії „Yevshan " за тел.: (800) 265-9858 або відвідати веб-сторінку: www.yevshan.com

Ірина Настенко

НА ДОЗВІЛЛІ

100 років тому „Свобода" писала

В числі від 4 лютого 1904 р.:

... „Искра" въ ч. 50 каже: „Кожда працюючa теперь організація соц.-демократична, кождий працюючій, або бажаючій працювати соц.-демократъ – въ теперѣшний историчний моментъ якій перебуває російська соц.-демократія, повиненъ спекати ся вузькои сфери мѣсцевихъ интересівъ и всю свою увагу, всѣ свои сили перенести и згуртовати на всеруській (общерусской) працѣ".

Якой-жъ „общерусской" працѣ бажає „Искра"? Якъ зауважили може, читачу, „Искра" вжила терміну „общерусской" а не „россійской" працѣ. И се не помилка. Вона змѣшує понятє „русскій", „россійскій" „общерусскій", плутає ихъ и не розібрала ще, що до чого. Вона не розумѣє, що „россійскіе" интереси, то суть интереси великоруські и украинські и польські и т. д. себѣ-то сума интресівъ усѣхъ, що злучені до купи підъ назвою „Росія", а значить, то – сума усѣхъ „вузькихъ мѣсцевихъ" интересівъ, котрі такъ зневажає „Искра". „Общерусскій" то – належний трьомъ руськимъ народамъ, великоруському, украинському та бѣлоруському. Але „Искра", вживаючи терміна „общерусскій" на думцѣ мала по змислу „россійскій", но не въ такому значѣню, якій власне треба розумѣти підъ симъ словомъ. „Россійскій" у неї значить тежь саме, що „русскій", московській. Кличучи підъ стягъ „Р. С. Д. Р. П." жидівъ, украинцѣвъ, вона кличе ихъ, не більшь, меншь, якъ кинути свои мѣсцеві интереси, злучитись зъ москалями та працювати на користь „вузькимъ" интересамъ великорусівъ, бо зъ погляду об'єктивного то будуть интереси „мѣсцеві" а зъ погляди „Искри" – „общерускіе". Вона хоче, щоби великоруській народъ стояв на чолѣ другихъ народів Росии, панувавъ и верховодивъ ними.

Зі статті **М. Л...енко**, „Росія".
Берно, Швайцарія

* * *

Зъ Скрентонъ, Па. На Рождество Христове вибралось насъ кількохъ колядувати на тутешну церковъ св. Ив. Хрестителя. Ходили ми на Трипсъ Паркъ, Брисдинъ, Диксонъ, Джансонъ Печь и Пайнъ Брукъ и всюди намъ добре йшла коляда. Тільки на Пайнъ Брукъ оденъ сказавъ, що вінъ польскихъ-галицкихъ не потрѣбує, бо вінъ має колядниківъ, що єму заколядують за фляшку пива. Але ми за фляшку пива не колядували, бо ми хотѣли, щобъ зъ той коляди щось прийшло на церковь. Дякуємо всѣмъ, що насъ щиро приняли, бо на церковь впала файна сума $56.85.

Колядники –
Василь Ґруцелякъ, Иванъ Лезиньскій

* * *

„Рідна Мова". На зазивъ редакціи „Свободи" переписали и заслали намъ стишокъ 122 дѣтей. Нагороди одержали слѣдую ч. і дѣти: 1) Анна Шаршонъ зъ Shamokin, Pa, 2) Анна Мурдза зъ Shamokin, Pa и 3) Анна Цѣшлякъ зъ Jersey City, N. J. – При осудѣ виробівъ комісія вважала передовсѣмъ на те чи стишокъ не мѣстить въ собѣ якихъ блудівъ (при тімъ звертала увагу навить на найдрібнѣйші рѣчи, якъ примѣромъ бракъ точки надъ буквою і, пропущене протинка и т. п.) дальше на чистоту, а ажъ відтакъ на красоту писаня. Можлива рѣчь, що єслибъ комісія була вважала на вѣкъ дѣтей и часъ ихъ науки, то треба бъ було признати нагороди другимъ, але позаякъ не всѣ дѣти подали свій вѣкъ и часъ науки то комісія була змушена видати свій осудъ безъ огляду на сі рѣчи. Загаломъ беручи, вироби дѣтек були вдоволяючі, деякі навить дуже добрі. Нехай нѣхто зъ дѣтей не зражує ся тимъ, що не діставъ нагороди, але нехай учить ся та працює щиро дальше, а особливо нехай жадний руській дитинѣ стишокъ „Рідна Мова" и те, що въ нѣмъ написано нѣколи не виходить зъ памяти!

Въ слѣдуючімъ числѣ „Свободи" подамо одну загадку.

Ст. Маняр

У числі від 11 лютого 1904 р.:

Святе Письмо Старого Завѣту – мовою руско-украиньскою. Наконець и Русини діждались виданя друкомъ перекладу Святого Письма Старого Завѣту на свою рідну мову. Видало єго Британське и Заграничне Библійне Товариство въ Лондонѣ. Більшу часть перекладу, бо три четвертихъ части, зладивъ покійний Пантелеймонъ Кулѣшь; дръ Пулюй професоръ у Празѣ переложивъ Псальми, зредаґувавъ пять книгъ Мойсея та поставивъ правила, після котрихъ зроблена одноцѣльна редакція цѣлого перекладу, а звѣстний писатель Иванъ Нечуй-Левицкій у Києвѣ, докінчивъ перекладати те, чого не здужавъ задля своєї смерти переложити Кулѣшь.

У числі від 18 лютого 1904 р.:

Зъ Syracuse, N. Y. Перший руській баль бр. св. АА. Петра и Павла, котрий відбувъ ся 26 Януара с. р. заслугує на похвалу зъ взгляду, що черезъ него ми показали ся передъ чужими яко люде інтелігентні, приличні. Забава відбула ся спокійно, безъ жадной суперечки, або сварнѣ, якъ то неразъ деинде буває. Доходу прийшло до 100 долярівъ. На тімъ балю приступило до братства 8 новихъ членівъ. На баль прийшло такожъ много Поляківъ а міжъ ними трьохъ шторниківъ и двохъ салонистівъ. Дохідъ балю призначений на дзвінъ до новой церкви. Оденъ Полякъ, шторникъ и бучеръ, офѣрувавъ на дзвінъ 5 долярівъ, чимъ завстидавъ деякихъ нашихъ людей, що вмѣсто офѣрувати на щось пожиточного видають грошѣ на рѣчи марні а неразъ и здоровлю шкідливі.

* * *

Фарми даромъ. Напевнѣйшою підставою будучности є фарма. Фармеръ не мусить бояти ся страйку, застановленя роботи, зниження платнѣ, покалѣченя, калѣцтва, нужди въ наслѣдокъ промислового упадку, якого власно теперь надѣють ся. Фармеръ въ спокою уживає овочѣвъ свої працѣ, є независимий, є своимъ паномъ. Хто ся хоче занимати фармерствомъ дістане 160 акрівъ найлѣпшой землѣ на котрій ся все родить, що посѣє – зовсѣмъ даромъ. Дуже здорова крайна, умѣркована зима, нема горячки, подостаткомъ доброй води, близько желѣзницѣ, добрі торги, де все за готові грошь можъ продати. Хто хоче стати учасникомъ того добродѣйства а собѣ та родинѣ забезпечити будучність, нехай сейчасъ пише до General Farm Land Co., Joliet, IL.

В числі від 25 лютого 1904 р.:

Исторія Украини-Руси по нѣмецки. Проф. Грушевскій підписавъ контрактъ въ справѣ нѣмецкого видання єго „Исторіи Украини-Руси" изъ свѣтовою фірмою *Тайбнета въ Липску*. Фірма прийняла на себе розпродажъ сего виданя на 15 лѣтъ. На виданя сѣ проф. Грушевскій призначивъ суму признану Наук. Товариствомъ им. Шевченка якъ гонораръ єго працъ у наукових виданяхъ товариства. Перекладъ робить ся узъ другого украинского виданя, котрого першій томъ появить ся зъ початкомъ 1904 р.

Збережено правопис того часу

Політ з двигуном: хто був першим – Орвіл Райт чи Олександер Можайський?

На 41-му з'їзді Американського Інституту аеронавтики і астронавтики 6–9 січня 2003 року в Ріно, Невада виступив з доповіддю про лет Олександра Можайського („Свобода" писала про цю подію в ч. 50, 2003 р.) керівник американського проєкту космічного корабля багаторазового використання Ігор Яременко, який походить з Житомира. Подаємо скорочений переклад його доповіді на українську мову.

17 грудня 1903 року „літаюча машина", керована Орвілом Райтом, піднялась у повітря на пісковому березі океану в Північній Каролайні і протрималася в повітрі 12 секунд, подолавши 120 футів. В той день накращий успіх тривав одну хвилину часу і 850 футів відстані. Машина розбилась в той самий день від сильного вітру, який перевернув її.

Спроби піднятися в повітря почалися давно, в XVIII столітті і навіть раніше. Люди вивчали лети птахів і мріяли, коли і вони паритимуть подібно до крилатих, виписуючи ґраціозні фігури в небі. Але у світі науки і техніки існують певні закономірності, які розвиваються з розвитком людської цивілізації. Наші знання формуються на основі законів різних наук. Процес вироблення кожної технології базований на взаємопов'язаних зусиллях між наукою і практичним застереженням ідей. Кожна технічна новина складається із двох періодів: винахід і виконання, вживання в реальному житті. Під час першого періоду робляться зразки, які поступово поліпшуються. Так було з братами Райт, які не були єдиними у тодішньому світі. Таким піонером був також Олександер Можайський, особа українського роду з Вінничини, що над річкою Південний Буг.

О. Можайський народився в родині морського офіцера, закінчив імператорську Воєнно-морську академію і плавав на Білому, Баранцевому і Балтійському морях. Набув досвід на кораблях, які порушувалися вітрилами. В 1852 році він зрозумів, що морські простори не є єдиною дорогою у світі, є ще більший простір – „океан повітря". В 1862 році, в рідному селі, він почав випробовувати повітряні змії і вже в 1876 році у нього з'явилася ідея повітряного корабля. На той час винайшли паровий двигун, який почав витісняти вітрила на кораблях.

Його ідея компонування літаючих кораблів включала такі агрегати, як фюзеляж, крило, колеса, хвіст, пропелер і двигун. В 1876 році О. Можайський запропонував свій проєкт Головному інженерному директоратові Росії, одержав дозвіл і трохи грошей. Коли він звернувся за додатковими фондами, щоб побудувати корабель повного розміру, то йому відмовили, але це не подолало його наміру закінчити свій проєкт.

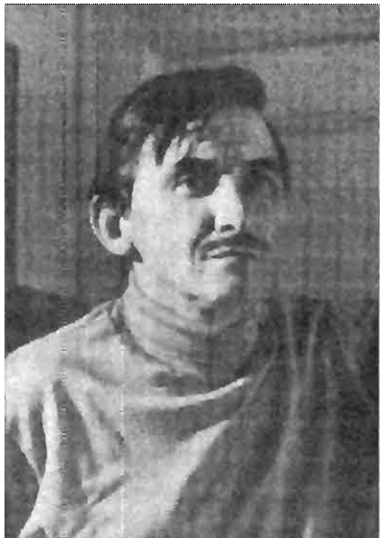
Двигуни внутрішнього згорання були ще в початкових стадіях розвитку, і Можайський вирішив поставити на літаку паровий двигун. Тоді, в листопаді 1881 року, він одержав дозвіл розпочати будівництво літака-аероплана. Копія цього документу є в музеї в селі Вороновиці. О. Можайський сам сконструював два парових двигуни і поїхав до Англії, де їх побудували. Їх опис було подано в журналі „Інженерінг" в 1881 році.

Їх потужність була 20 і 10 кінських сил. Вони були найлегші на той час, маючи 3 кілограми ваги на одну кінську силу. Літак мав прямокутне крило з площею біля 370 кв. метрів, вагу біля 934 кг, з навантаженням 2,5 кг на кв. метр. Розрахунки показали, що для того, щоб корабель піднявся в повітря, треба було осягнути початкову швидкість в 11 м/сек.

Через 25 років після першого лету літака О. Можайського брати Райти, в результаті довгих пошуків і експериментів, довели той же принцип, що й розроблений О. Можайським, а саме – людина може підкорити повітряний простір.

Українці мусять бути гордими, що наш земляк заклав основи лету літаків і планерів, хоча і не дістав визнання за свої проєкти.

Вінок на могилу Любка Гуцалюка

Українська культура зазнала болючої втрати – 16 грудня 2003 року навіки закрились чутливі і творчі очі Любослава Гуцалюка – популярного в українському і американському середовищі, оригінального мистця стилізованого стилю і райдужного кольору.

Творчість Л. Гуцалюка виняткова з кількох точок зору. Він один із тих мистців, який включився у великий комплекс світових мистецьких рухів, які шукали пластичного і філософського з'ясування нашої доби. Позначення тих мистецьких рухів та їх боротьби – елементи творчости Л. Гуцалюка, який постійно шукав дороги своєї експресії, сміливо виходячи із довголітньої традиції. Він відтворював не зовнішний світ, а людські почування і хвилювання, які надавали його творчості живучости.

Народився він 1923 року у Львові. Перші кроки в мистецтво пройшли під впливом відомого у нас Едварда Козака. Згадуючи цей факт, Л. Гуцалюк стверджував, що тим першим вказівкам завдячує долю свого мистецького розвитку. Після переїзду до США продовжив мистецькі студії в „Купер Юніон Скул оф Арт" в Ню-Йорку, яку закінчив в 1954 році. Домінантним мистецьким напрямком школи був посткубізм, і в тому напрямі почав малювати Л. Гуцалюк.

Для поглиблення знання мистецьких течій виїхав до Парижу, де влаштував першу виставку в 1956 році. Але посткубізм був чужим його душі, бо вже після цієї виставки він змінив свій напрям композиційно, кольоритно, технічно і ідейно. Знаний архітект Іван Заяць, який цікавився мистецьким ростом Л. Гуцалюка, з нагоди його ретроспективної виставки в 1981 році писав: „Якщо Гуцалюк був би зупинився у своєму мистецькому рості на тому рівні, який продемонстрував на своїх перших виставках, місце його було б запевнене в історії українського мистецтва, але Гуцалюк не зупинився".

Які зміни сталися у творчості Л. Гуцалюка, найкраще з'ясовує його розмова і оцінка представника американського престижного журналу „American Artist", яка появилась в серпні 1969 року. Він твердив, що Л. Гуцалюк малює пережите з пам'яті і намагається передати глядачеві свої почування, свої мрії. В його картинах відчувається радість, смуток, ностальгію і внутрішнє щастя. Він – естет, оптиміст і мрійник. Для нього у світі існує лише краса, яку оспівує. Нема на світі брудноти, і Л. Гуцалюк не шукав дешевих ефектів на почування страху. Картини його були чудовою експресією його філософії. Якщо йдеться про колір – це вплив постімпресіонізму, але Л. Гуцалюк здобув свій власний стиль і колір. Він малював олії і акварелі. В оліях користувався малярським ножем (шпахдею), при помочі якого віртуозно творив вертикальні лінії, що стало притаманним його творчості і лише йому.

Домінували в Л. Гуцалюка творчості урбаністичні сюжети. Не був чужим Гуцалюкові і український сюжет. До нього повертався він продумано і доволі часто. Милувався у старих дерев'яних церквах, а вже найбільшою його картиною був львівський собор св. Юра.

В Україні друкується журнал національної спілки художників України під назвою „Образотворче мистецтво", в ч. 1 якого за 2003 рік представлено кілька репродукцій картин Л. Гуцалюка з великою репродукцією св. Юра на обкладинці.

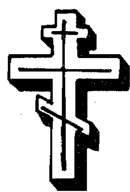
В 1999 році Український Інститут Америки влаштував Л. Гуцалюкові останню виставку. Видано кольоровий каталог з численними репродукціями його картин. Після цієї виставки Л. Гуцалюк поважно занедужав. Пригноблений несподіваною смертю своєї дружини Ренати і одинокого сина Яреми, опинився, забутий цілим світом, крім кузинки і кількох шляхетних людей, у старечому домі, де і помер.

Л. Гуцалюк. „Собор св. Юра"

Минатимуть роки і десятиліття, а пам'ять про Л. Гуцалюка, визначного мистця не мине, вона житиме в його творах.

Богдан Титла

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 9 січня 2004 р. відійшла у вічність на 83-му році життя моя найдорожча МАМА

бл. п.
АЛЕВТІНА ІВАСИШИН

нар. 5 січня 1921 р. у Харкові, Україна.

Похорон відбувся 13 січня 2004 р. при участі о. Лончини. Тіло Покійної спочило на Meadowridge Memorial Cemetery, Elkridge, Maryland.

Залишені у смутку:
дочка – ІРЕНА ІВАСИШИН-АНДРЕАДІС з чоловіком АЛЕКСОМ

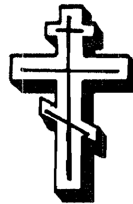
Вічна Її пам'ять!

Покійна була медсестрою. Була поважана і шанована в громаді, серед приятелів і знайомих, життєрадісна і жартівлива, знала 7 мов.

Для дочки Ірени була надзвичайною мамою і товаришкою.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США повідомляє, що 22 січня на 95-му році життя скінчився земний шлях

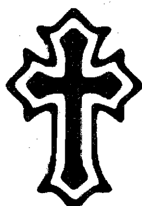
бл. п.
отця-доктора
ЮРІЯ ШУМОВСЬКОГО
(1908 – 2004)

Уроджений на Волині. За освітою – богослов. Протягом 60-ти років священик та настоятель православних церков в Україні тана еміграції. Військовий капелян (Франція). Антрополог, археолог, музейний працівник (Африка). Професор університетів при катедрах Богословчих та Мовознавчих (Европа, Америка). Кореспондент при ООН в Ню-Йорку. Довголітній дійсний член УВАН.

Вічна Йому пам'ять!

Дружині Лідії Шумовській, племінниці Ірені Гошовській та племінникові Богданові Шумовському складаємо щирі співчуття.

УПРАВА УВАН

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що у середу, 3 лютого 2004 р., після довгої і важкої недуги у Рочестері, Ню-Йорк відійшла у вічність

бл. п.
д-р МИЛОСЛАВА МАРІЯ ЗАЛІЗНЯК
з дому Височанська

Заки пішла на пенсію у 1980-му році, вона двадцять років працювала як патолог у Рочестерському загальному шпиталі.

У глибокому смутку:

ЮЛІЯН ЗАЛІЗНЯК – муж

Вічна Її пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Кілька думок у пам'ять Василя Калиновича

Після довгої недуги, 18 серпня 2003 року, на 75-му році життя, відійшов у Божу вічність науковець, професор політології, громадсько-політичний діяч д-р Василь Калинович. Його передчасний відхід сприйняли з глибоким горем дружина Калина, друзі, приятелі і члени організацій, до яких він належав. Сумну вістку про його смерть я одержав у Києві, будучи учасником Світового Конгресу Українців. Тому, на жаль, не міг бути на похороні Василя і сказати останнє „Прощай".

З покійним Василем мене в'язали довгі роки дружніх взаємин, починаючи з 1949 року. Тоді ми зустрілися на першому з'їзді Товариства української студіюючої молоді ім. М. Міхновського у Ляйбгаймі, біля Нового Ульму, Німеччина. Учасниками цього з'їзду були студенти, члени юнацтва закордонних частин ОУН. З того часу запам'ятав Василя (тоді він називався Щур), як цікаву, думаючу, допитливу, дотепну і веселу людину. Він приїхав з Берхтезгадену, а разом з ним був Володимир Петришин. Запам'ятались вони мені, бо гарно співали, при Василевому акомпаніяменті на гітарі. Василь і Володимир своїми дотепами і співом приємно забавляли товариство. Опісля стрінулись у Мюнхені, у студентській оселі на Фюріхшуле, а також на викладах в УВУ. Далі наші дороги розійшлися: Василь у 1951 році виїхав до США, а я залишився у Мюнхені. Згодом через довгі роки ми знову зустрілись у Ню-Йорку. Хоч ми політично розійшлися, але незалежно від цього залишились друзями. У 1970 році В. Калинович розійшовся з ЗЧ ОУН. Як член засновник Товариства студіюючої молоді ім. Міхновського включився активно в працю сеньйорату товариства. Тісно співпрацював із сьогодні вже покійним Михайлом Сосновським.

Василь Калинович, як ліберально-демократичний громадсько-політичний діяч, у 1983 році став членом Української головної визвольної ради (УГВР), згодом – секретарем президії, редактором внутрішнього Інформаційного бюлетеня середовища УГВР і головою осередку середовища УГВР метрополії Ню-Йорку. З рамени середовища УГВР в 1994 році займався підготуванням відзначення 50-ліття УПА. Довгі роки ми співпрацювали на полі НТШ.

Народився він 21 жовтня 1928 року у селі Кінчаки Нові, біля Галича, що на Івано-Франківщині. Виростав у добу домінуючого націоналізму, в Україні і на еміграції, який мав вплив на формування його національно-патріотичного світогляду. Внаслідок Другої світової війни, у 1944 році 16-літнім юнаком долучився до великого ісходу з Батьківщини і опинився у Західній Німеччині, спершу в Мюнхені, а згодом у Берхтезгадені, де 1949 року закінчив середню освіту. Опісля студіював в УВУ у Мюнхені. 1951 року емігрував до США – Чикаґо, де закінчив університет Рузвельта, одержавши ступінь бакалавра. Далі в університеті Індіяни здобув звання маґістра, а в 1972 році в цьому ж університеті захистив докторську працю.

Викладав політологію в Університеті Північної Дакоти, згодом – в Дітройтському університеті (1967–69), а найдовше в Домінікан-коледжі, в Оренджбурґу, в штаті Ню-Йорк, де у 1994 році одержав ступінь професора соціології. У названому коледжі за віддану й успішну працю був нагороджений і вийшов на пенсію. Крім своєї професійної праці, брав активну участь в українському науковому і громадсько-політичному житті. Як член ЗЧ ОУН був учасником конференцій і Четвертого великого збору ОУН, що відбувся 1968 року у Квебеку, Канада.

На форумі НТШ провів вагому працю як протоколярний секретар управи, організовував і цікаво провадив дискусійними суботніми вечорами, виявляючи своє знання різних суспільно-політичних проблем і притаманний йому гумор. З рамени НТШ був членом Комітету відзначення Тисячоліття хрещення Руси-України, де виконував функцію секретаря. Довгі роки був членом управи Українського спортового клюбу в Ню-Йорку.

Покійний Василь справді жив науковим і громадсько-політичним життям. Жив у громаді і для громади. Був практикуючим християнином, членом Української католицької церкви. Після виходу на пенсію мав у пляні написати запроєктовані праці, але невиліковна недуга не дала можливости їх здійснити. Під кінець одружився з Калиною, яку знав з юнацьких років, ще з Берхтеґадену, їй завдячував останні роки щасливого подружнього життя.

Тлінні останки покійного похоронено на цвинтарі св. Андрія Первозваного, у С. Бавнд-Бруку. Покійного прощали друзі: Мирослав Лабунька і Євген Стахів. З приводу смерти покійного Василя на Допомогову фундацію для української культури середовища УГВР склали: Калина Калинович, Роман Андрушків, Ірина Білевич, Марія Борковська, Софія Вельш, Микола Галів, Іван Гірний, Петро Ґула, Анатоль Камінський, Юліян Котляр, Мирослав Лабунька, Оксана Лобачевська і Євген Стахів. Хай світла пам'ять про Василя Калиновича надовго залишиться між нами.

Микола Галів

П О Д Я К А

Дня 14 серпня 2003 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 88-му році життя мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

мґр. МИРОН РУСНАК

Цією дорогою складаю щиру подяку всім, що вшанували Покійного своєю присутністю на похоронних відправах і тризні. Щиро дякую за особисті, листовні та телефонічні вислови співчуття.

Особливо дякую парохові церкви св. Йосафата в Рочестері, Н. Й. о. Кирилові Анджелов за відвідини Мирона в лікарні, молитви та опісля Панахиду вдома, відправлення заупокійної св. Літургії з проповіддю в церкві, а також колишньому нашому парохові о. Едвардові Юнг за асистування у похоронних відправах, та згадку про Покійного під час проповіді. Церковному хорові на чолі з п. Володимиром Джурином щиро вдячна за те, що взяли участь у всіх відправах.

Я щиро дякую за прощальні слова в похоронному заведенні п. Оксані Маркус, прощаючи Покійного як предсідника Братства св. Йосафата – 217 Відділу УНСоюзу, як також п. Людвикові Бахові від Українського Музею в Ню-Йорку, та Комітету розбудови УМ у Ню-Йорку – Відділ у Рочестері, якого Покійний був головою.

Щиро дякую о. Едвардові під час традиційної тризни за проведення молитви, Христі Ковч за гарні спомини про Покійного, п. Романові Куцілеві за слово від громади, братанкові Романові Ганушевському з Фльориди, що розказав про покійного вуйка та Богданові Комаринському з Бостону за щирі слова від родини.

Невимовно вдячна членам Родини, які приїхали зблизька і здалеко віддалених штатів, братовій Іванці із Провіденсу, Р. І. братанці Оленці Ґаладзі з дітьми із Оттави, братанкові Михайлові із Чикаго, братовій Олі та тіточним моїм сестрам Наталі Ґуран з дочкою Христею Венгльовською і Галині Стернюк.

Братанкові Юрієві Ганушевському щиро дякую за проведення тризни, як також йому та його дружині Дусі за всецілу опіку і поміч. Пані Оксані і інж. Ярославові Соколику невимовно вдячна за молитви в Михайлівському Соборі в Києві та приїзд з Торонто, щоб бути зі мною на відправах у 40-ий день відходу Мирона у вічність. Рівнож дякую всім паням Союзянкам, що прийшли на цю відправу до церкви св. Йосафата.

Щиро дякую за прислані квіти Управі Українського Музею в Ню-Йорку, Юрієві і Дарії Ганушевським та моїм сестрам в Україні Марті Малкош і Оксані Пиріг.

В пам'ять бл. п. Мирона зложено пожертви на наступні цілі:

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ:

д-р Володимир і Лідія Базарки, Мері і Джан Бастюк, Тарас і Ольга Боднарчуки, Никола і Марія Бобечки, Зіна Джуз Де Бол, д-р М.Л.Г. Вітошинські, Калина і Роджер Ґелінас, Марія і Вебстер Ґал, Іванна Ганушевська, Юрій і Дарія Ганушевські, д-р Олег і Христина Горникевичі, родина Ґошовських, Лідія Гриценко, Мерілен Дойлі, Богдан і Ганя Домбчевські, Володимир і Марта Малкош, Ірина Кашубинська, Анна Кравек, Анна і Бернард Кравчук, Марія Крамарчук, Михайло і Гелен Мандрик, Оксана Маркус, Катерина Панич, Оксана Пиріг, Марта і Маріян Стасюк, 47-ий і 120-ий Відділи Союзу Українок Америки, Галина Стернюк, д-р Юрій Стернюк, Ірена і Михайло Терлецькі, Омелян і Галя Юрчинські, Михайло і Мері Яцків.

НА ЦЕРКВУ СВ. ЙОСАФАТА В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.:

500 дол. Ірина Руснак;
100 д-р Теофіль і Марія Артемович;
25 Лідія Джус;
по 10 Марія Цимбаліста, Петро і Марія Прайзлак, Марія Лозинська, Христина і Петро Дзюба.

НА ПАТРІЯРШИЙ СОБОР УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В КИЄВІ:

500 дол. І. Руснак.

НА МОНАСТИР СЕСТЕР У ГОШОВІ:

100 дол. Ірина Руснак.

НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ:

1,000 дол. І. Руснак.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ У НЮ-ЙОРКУ:

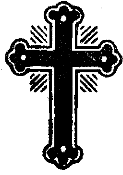
500 дол. д-р Теофіль і Марія Артемовичі;
300 Ірина Руснак;
200 Іванна Ганушевська;
по 100 Людвик і Аріядна Бах, Наталя Базарко з родиною, Христина Венгльовська, Мирослава Венке, Андрій Ганушевський, Ольга Ганушевська, Мирон і Ольга Гнатейко, д-р Лев і д-р Арета Добрянські, Андрій і Яра Літош, д-р Володимир і Анна Мотика, д-р Ярослав і Ляриса Музичка, Ярослав і Лідія Черник;
по 50 Дарія Байко, Братсво св. Йосафата – 217 Відділ УНСоюзу, Іван і Анна Ґалуга, Наталія Ґуран, Юрій і Дарія Ганушевські, родина Гошовських, Христина Ковч, Бернард і Анна Кравчук, Нестор Кухта, Мирослава Приймак, проф. Володимир і Ірма Пилишенко, д-р Іванна Ратич, мґр. Анастасія Смеречинська, Христина і Ігор Чехович, Марія Шуст;
35 Зенон і Дарія Елиїв;
по 30 Мирон і Уляна Бабюк, Ріна Білс, Катерина Лялька, Петро і Марія Лещишин, д-р Уляна Лоза, Богдан і Галина Снігур;
по 25 Наталія Бабюк, Любомир і Люба Білик, Анна Чорнобіль, Адріяна Делькевич, Люба Делькевич, Люба Домбчевська, Ірена Дубас, Ірена Гафткович, Микола і Анна Єйна, Тарас і Марія Кахникевич, Володимира Кавка, Слава Коба, Марія Крамарчук, Нона Кравс, Роман Куціль, Евген Кулик, Оксана Лонкевич, Марія Лозинська, Микола і Марія Лилак, Джін Магрін, Василь і Анісія Мандзій, Іванна Мартинець, Ірина Михайлюк, Ірена Мороз, Стефан і Ірена Ольшанські, Ростислав і Татіяна Шутер, Катерина Щур, Володимир і Теодора Сторожинські, Дарія Тишовницька, Ольга Тритяк;
по 20 дол. Ярослава Борачок, Любомира Хома, Богдан і Лідія Хомяк, Тамара Гривнак, Йосиф і Марія Костів, Тома і Люба Морш, Марія Осадців, Степан і Текля Приймак, Ірена Ренстром, Річард і Елза Шефер, Анна Сохоцький, Ростислава Стеців, Степан і Марія Сипливий, Марія Сипняк, Леся Телега, інж. Мирон і Олена Тицькі, д-р Роман і Лідія Трач;
по 10 Емма Адамчук, Ен Ендрюс, Ненсі Ен Ендрюс, Анна Васьків, Катерина Лялюк, Михайло і Дарія Лесів, Анастасія Лучанко, Стефанія Телега.

Суму 6,475 дол. переслано на всі ті добрі цілі.

Усім жертводавцям найщиріша подяка.

Нехай Всевишній винагородить Вас всіх своїми безмежними ласками, а мойому незабутньому Другові 60-літнього співжиття дарує вічність у Царстві Небеснім.

ІРИНА ГАНУШЕВСЬКА РУСНАК

Ділимося сумною вісткою, що 4 лютого 2004 р.
відійшов у вічність в Morristown Memorial Hospital

св. п.

ВАСИЛЬ ЛЕМЕҐА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – МАРІЮ
синів – РОМАНА з родиною і ЯРОСЛАВА
дочку – ІРЕНУ з родиною
дальшу родину в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 22 січня 2004 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО і ШВАҐЕР

бл. п.

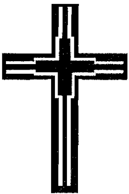
МИХАЙЛО СЕНЬКІВ

нар. 2 червня 1920 р. в Єзуполі, Україна.

Похоронений на Hills of Rest Cemetery, Floral City, FL.

Залишилися у смутку:
син – ДЖЕЙМС АНДРІЙ з родиною
донька – ДЖЕНІС АНН з родиною
п'ятеро внуків
швагрови – АННА і РАЇСА
дальша родина в Україні, Німеччині, Канаді і США.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 1 вересня 2003 р. на 89-му році
трудолюбивого життя в місті Гамільтоні, Онт., Канада
відійшов з волі Всевишнього

бл. п.

маґістер фармації

ПАВЛО КОПАЧІВСЬКИЙ

Нар. 10 липня 1914 р. в селі Юрасівка, Тернопільської обл., Україна
в родині Петра та Катерини Копачівських.

Дипльомований фармацевт Львівського університету. Працював апкетарем в „General Hospital" в Гамільтоні. Основоположник та довголітній голова Патріярхального Товариства, активний член української громади Пласт-Приюту, Української Об'єднаної Кредитівки, церкви св. Духа, БУК, КУК та ЛВУ. Добрий українець, щедрий своїми датками.

Залишив у смутку :
дорогу дружину – ОКСАНУ з дому ФЕДОРОВСЬКУ
сина – ОРЕСТА з дружиною та донькою
дочку – ДАНУСЮ з чоловіком та донькою і сином

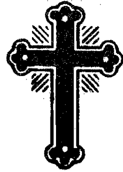
ПАНАХИДУ та похоронні обряди 4 вересня 2003 р. відслужив о. Р. Кекіс. Похований на католицькому цвинтарі в Гамільтоні.

Тризну приготовили пані в залі церки св. Духа, де згадували Покійного: родина, організації, близькі та приятелі. Перепроваджено збірку на фонд „Діти Чорнобиля".

Світла пам'ять про Покійного горітиме довго в серцях
його родини, приятелів та знайомих.

Вічна Йому пам'ять!

Горем прибита дружина, діти та внуки.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими,
що у неділю, 18 січня 2004 р. несподівано відійшов у вічність
на 55-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, СИН, БРАТ і ЗЯТЬ

бл. п.

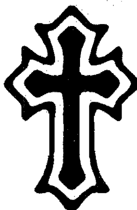
ЯРОСЛАВ ЗАЗУЛЬКЕВИЧ

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 22 січня 2004 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 23 січня о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а опісля на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – ЛЮБА
сини – СТЕФАН з дружиною ДЖІЛ
– ХРИСТОФОР з дружиною КАРОЛІНОЮ
внук – ХРИСТИЯН
внучка – БРУК
мама – АННА ЗАЗУЛЬКЕВИЧ
сестра – ОРИСЯ КОГУТ з мужем ПЕТРОМ
теща – ОЛЬҐА ЯЦКІВ
швагер – ЯРОСЛАВ ЯЦКІВ
швагрова – МИРОСЛАВА ЯЦКІВ

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і
знайомих, що 5 лютого 2004 р. відійшла у вічність
на 95-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

РОМАНА ҐАРБОВСЬКА

з дому ЛЕВИЦЬКА

дружина покійного д-ра Богдана Ґарбовського

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 9 лютого 2004 р. в українській греко-католицькій церкві св. Володимира Великого в Ютиці, Н.Й., а відтак на церковному цвинтарі.

Залишені в смутку:
дочка – ОЛЯ ВЕЛИЧКО
внучка – БОГДАННА ЯРМАК з мужем АНДРІЄМ
і синами АНДРІЙКОМ, МИХАСЕМ і НИКОЛАЄМ
внук – ЮРІЙ ВЕЛИЧКО з дружиною КАРОЛ
сином ЮРІЄМ і дочкою ЛІСОЮ
швагер – д-р ОРЕСТ ҐАРБОВСЬКИЙ з родиною
племінник– БОГДАН РАБІЙ з родиною
ближча і дальша родина в Америці та Україні.

Вічна Її пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА"

Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2003 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

COMPLETE MORTGAGE SERVICE

Тел.: (215) 396-7277

Прошу відповісти
так чи ні на наступні питання:

Поліна Капушняр
президент

- Ви знайшли дім чи бизнес своєї мрії? Так ______ Ні ______
- Ви сумніваєтесь у своїй кредитоздібності? Так ______ Ні ______
- Ви боїтесь заплутатися в лабірінтах програм? Так ______ Ні ______

Якщо Ви відповіли Так принаймні на одне питання, подзвоніть тел.: 215-396-7277 і попросіть працівника Complete Mortgage Service стати **Вашим провідником у лабірінтах моргиджа**

- 10 років у бізнесі.
- Комерційні і бізнесові позички.
- Уважне персональне відношення до кожного клієнта.
- Купівля, перефінансування, консолідація кредитних карток і ін.

www.whymortgage.com
можна телефонувати 7 днів на тиждень

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
567 дол.*+tax (round trip)
385 дол.*+tax (one way)
Київ
399 дол.*+tax (round trip)
325 дол.*+tax (one way)
Restrictions Apply

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to:
Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

Фірма „КАРПАТИ"
Licence № 113486759

Виконує малі і великі роботи. Переробляє хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – **Василь Чолак**
Тел.: (718) 937-1021
Beeper: (917) 935-0280

16.9¢/min
CALL УКРАЇНА
Great domestic rates
Great rates to the rest of the world - any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards: calls to Ukraine from 7.6 c/min.
1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

Export-Import

протягом 2-7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські доляри

ПЕРЕСИЛКУ ПАЧОК

ДОСТАВУ ХАРЧОВИХ ПАЧОК
З КАТАЛОГУ

доставу тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

На всі замовлення Ви отримаєте покитовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, ... та за детальнішою інформацією

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

TRAVEL

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах